

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, DECEMBER – GRUODŽIO 21, 2013 • Vol. CIV Nr. 149 Kaina 2 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-20-13

ŠIAME NUMERYJE:

Madisono lietuviai prisiminė
Kūčių tradicijas. – 5 psl.

Pasivaikščiojimas po
adventinį Vilnių. – 11 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Šv. Kryžiaus bažnyčia, Chicago, IL

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

Lietuviai sieks bendradarbiauti su bent trimis NASA centrais

Mažųjų palydovų „LitSat-1“ ir „LituanicaSat-1“ projektai paskatins Lietuvos bendradarbiavimą su tarptautinėmis kosmoso organizacijomis – tuo įsitikinę šalies kosmoso entuziastai. Washingtone viešintis Lietuvos kosmoso asociacijos (LKA) direktorius Vidmantas Tomkus susitikime su Lietuvos ambasadoriumi JAV Žygimantu Pavilioniu aptarė galimas konkrečias Lietuvos mokslo tyrimų institucijų bendradarbiavimo su NASA sritis.

„Didžiuojamės pirmaisiais lietuvių žingsniais kosmose, kurie neabejotinai padidins mūsų šalies

matomumą pasaulinėje kosmoso pramonėje ir moksle, padės gilinti partnerystes su NASA, Europos kosmoso agentūra. Esame dėkingi už ilgametę Agentūros paramą Lietuvai ir jos mažųjų palydovų – ‘SAT Lituanica-1’ ir ‘Litsat-1’ projektų komandoms ir šalies kosmoso mokslui”, – sakė Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis.

JAV Nacionalinė aeronautikos ir kosmoso administracija NASA skiria vis daugiau dėmesio tarptautiniam bendradarbiavimui su „naujosiomis kosmoso valstybėmis”, tarp jų – ir Lietuva.

– 14 psl.

„LitSat-1“ palydovo komanda su Lietuvos ambasados JAV darbuotojais.

Ludo Segers nuotr.

Gdytojo, muziejininko Aleksandro Račaus ranka pieštas, šilkografiniu būdu atspausťas kalėdinis atvirukas. Čikaga, 1956 m.

Tas nuostabusis kalėdinis atvirukas

Raimundas Marius Lapas

Elektroninis atvirukas – greitas ir patogus būdas pasveikinti tolimiausiuose kraštuose esančius draugus, gimines. Tačiau artimiausiems žmonėms kažkaip nepadoru siųsti pasveikinimą internetu...

Sveikinimų atvirukų yra begalės – įvairiausių formų įvairioms progoms. Mielas pasveikinimas, parašytas ranka, kur kas brangesnis nei tie kalėdiniai paveikslėliai, kuriais „užkemšamos“ elektroninio pašto dėžutės. Be to, sveikinimas atviruku turi galias tradicijas. – 7 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Pranašas Izaijas mus nukelia į tą istorijos metą, kai izraelitai gyveno Babilonijos nelaisvėje ir buvo apimti gilios depresijos. Pranašas drąsino nelaisvėje esančius tautiečius: „Būkite stiprūs! Nebijokite! Štai jūsų Dievas, <...> jis ateina jūsų išgelbėti“ (Iz 35, 4). Izaijas pranašavo, kad greitai izraelitai sugrįš į Tėvynę: „Sugrįš ir įžengs į Zioną su giesme, amžinu džiaugsmu vainikuoti. Linksmumas ir džiaugsmas juos pasitiks, pasibaigs vargas ir liūdesys“ (Iz 35, 10).

Šis pranašas pasakojimas apie tremtį ir sugrįžimą į tėvynę mums kalba apie tremtį ir nuodėmės šalį ir išsilaisvinimą iš blogio vergijos. Nuodėmė ištrema žmogų iš jo tikrųjų namų – Dievo artumos. Mūsų filosofas Antanas Maceina rašo: „Nuodėmingas žmogus iš esmės yra liūdnas. Jis yra nusigrėžęs nuo Dievo ir atsigrėžęs į nebūtį; jis eina žlugimo keliu; jis naikina save ir Viešpaties pasaulyje jis sėja neapykantą, todėl jis neturi nieko, kuo galėtų džiaugtis.“ Jeigu daug žmonių gyvena nuodėmėje, tuomet depresija gali apgauti visą visuomenę. Kažką panašaus matome mūsų Tėvynėje. Tokioje padėtyje gyventi yra sunku ir žmonės ieško išeities. Kas galėtų padėti?

Dievas per pranašą Izaiją kalba: „Aš, Viešpats, tavo Dievas, laikau tavo dešinę. Aš Tas, kuris tau sako: 'Nebijok, aš tau padėsiu!'“ (Iz 41, 13). Dievas gali ir nori išgelbėti žmogų. Dievas myli net ir nusidėjėlių ir pasiruošęs jį gelbėti. Tik reikia atsigręžti ir pasitikti ateinantį Jėzų.

Evangelijos pasakojimas apie Jono Krikštytojo įkalinimą ir abejones išpina į adventinę Dievo ieškojimo mozaiką. Jonas prie Jordano ugningai kviečia žmones atsiversti iš nuodėmių ir skelbia apie Mesijo atėjimą, bet greitai įvyksta tai, ko jis pats,

Dievas ateina jūsų išgelbėti

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

tikriausiai, nesitikėjo – Erodas įmeta jam neįtikusį pranašą į kalėjimą. Nepavydėtina buvo kalinio savijauta purvinoje ir tamsioje kalėjimo kameroje. Joną Krikštytoją apniko abejonės, ar kartais nesuklydo ir ar prie Jordano atėjęs vyras tikrai buvo mesijas. Jei tikras, tai kodėl jis leidžia jam, Mesijo kelio ruošėjui, būti kalėjime? Abejonių kankinamas Jonas siunčia savo mokinius pas Jėzų paklausti: „Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mums laukti kito?“ (Mt 11, 3).

Mes taip pat dažnai esame pilni abejonių ir bėdų. Kartais apninka tikėjimo abejonės: ar neapsigaunu tikėdamas, kad yra amžinas gyvenimas? Ar Jėzus Kristus tikrai yra Dievo Sūnus ir Gelbėtojas? Jei taip, tai kodėl aplinkui tiek tamsos? Kodėl net kunigai neišvengia nuodėmių? Kodėl blogis dažnai triumfuoja, o gerą darantys žmonės pralaimi? Panašios abejonės gali labai prislėgti mūsų dvasią ir galime pasijusti panašiai, kaip anuomet Jonas Erodo kalėjime.

Užklaustas Jėzus neatsako tiesiai, kad jis esąs Mesijas ir tikrai vykdo savo misiją, bet tik nurodo ženklus, pagal kuriuos reikia spręsti apie Mesijo pasirodymą: „Keliaukite ir apsakysite Jonui, ką čia girdite ir matote: aklieji praregi, raišieji vaikščioja, raupsuotieji apvalomi, kurtieji girdi, mirusieji pri-

keliami, vargdieniams skelbiama geroji naujiena“ (Mt 11, 4–5).

Jėzus ir mus kviečia skaityti Dievo buvimo ir veikimo ženklus. Nebūtinai tie ženklai turi būti akivaizdūs stebuklai, nors krikščionybės istorija yra jų pilna. Ar kiekvienas geras ir doras žmogus, sugebantis atsispirti dabarties kultūros neigiamai įtakai, nėra Dievo veikimo ženklas? Žmogus, ilgus metus praleidęs alkoholio priklausomybėje ir po sugebėjus

prisikelti, ar nėra ženklas, liudijantis apie gelbsintį Dievo veikimą? Kiekvienas Bažnyčios kanonizuotas šventasis kalba apie tai, kad Dievas kartkartėmis parodo net akivaizdžių savo veikimo ženklų – stebuklų. Tačiau tie ženklai nėra sutinkami kiekviename žingsnyje, ir mus gali apnikti abejonės ir liūdesys. Todėl Jėzus, Jono mokiniams paliepeš papasakoti apie matomus savo darbus, dar pridėjo: „Palaimintas, kas nepasipiktins manimi“ (Mt 11, 6).

Palaimintas, kuris matydamas aplink siaučiantį blogį, patirdamas neteisybes, kartais nesurasdamas paguodos bei gero žodžio net iš artimiausių žmonių, nepanyra depresijoje ir nepradeda kaltinti Dievo. Palaimintas, kuris gyvendamas nuodėmės kultūros apsuptyje, grumiasi su nuodėme, o suklydęs ieško Dievo gailėstingumo ir iš naujo keičiasi.

Jėzus nepapeikė Jono, suabejojusio Jėzaus veikimu, bet pagyrė jį: „Iš tiesų sakau jums: tarp gimusių iš moterų nėra buvę didesnio už Joną Krikštytoją“ (Mt 11, 11). Toks Jėzaus elgesys yra didelė pagoda mums, kurie savo silpnumo valandomis panyrame į abejones ir liūdesį. Turime žinoti, kad Dievas visuomet yra šalia mūsų, tik reikia laikytis jo rankos.

Brangūs broliai, seserys Kristuje,

Štai jau sukanka dešimt metų nuo tos dienos, kai Lietuvos Vyskupų Konferencijos nutarimu buvau paskirtas jos delegatu sielovadai užsienyje. Perėmiau pareigas, kurias daugelį metų nuširdžiai ir pasiaukojančiai ėjo vyskupas Paulius Baltakis, OFM. Jos leidžia man pažinti išeivijos rūpesčius ir viltis, konfliktus ir pasiekimus. Šis pažinimas – viena iš didžiausių Dievo dovanų mano gyvenime, už kurią Jam esu be galo dėkingas.

Šių dienų išeivija yra labai jauna. Ji sudaro net 76 proc. visų emigrantų tarp 15 ir 44 metų amžiaus, išsibarsčiusių 42 kraštuose. Eurazijos žemyne turime lietuviškų parapijų arba misijų Airijoje, Belgijoje, Danijoje, Islandijoje, Italijoje, Jungtinėje Karalystėje, Norvegijoje, Prancūzijoje, Rusijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje, taip pat Lietuvos etninėse žemėse – Pelasoje ir Gervėčiuose, Punsko-Seinų krašte ir Karaliaučiuje. Šiaurės Amerikoje Jungtinės Amerikos Valstijos glaudžia 37 parapijas / misijas, o Kanada – 6 parapijas su daugybe misijų. Pietų Amerikos žemyne yra 2 lietuvių parapijos Argentinoje, taip pat Urugvajuje ir Brazilijoje, trys

ryš, pasauliečiai, nenuleidžiate rankų ir jungiatės tarpusavyje sielovadinei veiklai, bendradarbiaujate su Lietuvių Bendruomenių apylinkėmis bei vietinėmis institucijomis, diplomatais, kurie padeda vienokiu ar kitokiu būdu gyventi dvasinį, sakramentinį gyvenimą. Gražus pavyzdys – Suomija. Jei nebūtų bendradarbiavimo tarp Lietuvos ambasados ir Helsinkio lietuvių bendruomenės, nebūtų ir lietuviškų Mišių Helsinkyje. Tai tik vienas iš daugelio pasigėrėtinų bendradarbiavimo pavyzdžių.

Džiaugiuosi galėdamas susitikti su Jumis, aplankyti Jus skirtingose pasaulio vietose. Džiaugiuosi bendravimu su Jumis. Jūsų mintys, išgyvenimai mane kasdien verčia apie daug ką susimąstyt, daug ką nunešti prie Viešpaties altoriaus. Dovanokit, jei kas buvo ne taip iš mano pusės šiais metais.

Matydamas tokį didelį mūsų paplitimą pasaulyje, mūsų dvasinius ir materialinius poreikius, kreipiausi į Lietuvos Vyskupų Konferenciją su pasiūlymu ir prašymu liturginiame Bažnyčios kalendoriuje įvesti Maldos už lietuvius pasaulyje sekmdienį. Esu dėkingas Lietuvos vyskupams, kad šiam

misijos tolimoje Australijoje. Iš viso – 66 parapijos arba misijos, kurias aptarnauja 51 lietuvis katalikų kunigas. Be abejo, yra ir daugiau kunigų ir vienuolių, bet daugelis jų garbingo amžiaus arba nedirbantys lietuviškoje parapijose. Labai apgailestauju, kad šiuo metu nepajėgiame aptarnauti visų lietuviškų bendruomenių. Bet širdį ramina faktas, kad jūs, broliai ir seserys,

pasiūlymui buvo pritarta ir nuo 2014 metų Maldos už lietuvius pasaulyje sekmdienis bus švenčiamas kasmet pirmąjį kovo sekmdienį. Šis sekmdienis parinktas neatsitiktinai – šią dieną dažniausiai lietuvis katalikų kunigas. Be abejo, yra ir daugiau kunigų ir vienuolių, bet daugelis jų garbingo amžiaus arba nedirbantys lietuviškoje parapijose. Labai apgailestauju, kad šiuo metu nepajėgiame aptarnauti visų lietuviškų bendruomenių. Bet širdį ramina faktas, kad jūs, broliai ir seserys, pasauliečiai, nenuleidžiate rankų ir jungiatės tarpusavyje sielovadinei veiklai, bendradarbiaujate su Lietuvių Bendruomenių apylinkėmis bei vietinėmis institucijomis, diplomatais, kurie padeda vienokiu ar kitokiu būdu gyventi dvasinį, sakramentinį gyvenimą. Gražus pavyzdys – Suomija. Jei nebūtų bendradarbiavimo tarp Lietuvos ambasados ir Helsinkio lietuvių bendruomenės, nebūtų ir lietuviškų Mišių Helsinkyje. Tai tik vienas iš daugelio pasigėrėtinų bendradarbiavimo pavyzdžių.

Sveikinu Jus, brangūs tautiečiai, su artėjančiomis Kalėdom. Lai kasmet kūdikėliu gimstantis Kristus primena mums, kad Dievas visada yra jaunas ir savo jaunatviškumu teikiantis viltį, kviečiantis mus išsaugoti savyje jaunystės dvasią, kviečiantis rūpintis jaunomis savo tautos atžalomis, palaikyti jas, kad ir kur jos bebūtų, Lietuvoje ar užsienyje, nes jos – kiekvieno mūsų ir kiekvienos tautos viltis bei ateitis.

Su Šventom Kalėdom! Su amžinos Dievo jaunystės švente!

Prelatas Edmundas J. Putrimas,
LVK delegatas Užs. liet. kat. sielovada

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktorė@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname visus „Draugo“ skaitytojus, bendradarbius ir rėmėjus, redakcijos narius ir administraciją, linkėdami užgimusio Jėzaus teikiamos šviesios vilties ir naujo ryžto skleidžiant Jo karalystę tarp mūsų.

Laikraščio „Draugas“ leidėjai
Lietuvių katalikų spaudos draugija

2013 metų Kalėdos

*O, džiaugsminga, išganinga
Ta Kalėdų skaisti diena!
Žemė ilsėjos, Kristus atėjo,
Džiaukis, krikščionija, apšviesta!*

Angelai giedodami paskelbė Gerąją Naująją – mums gimė Išganytojas! Nakties tamsoje nušvito dieviškoji šviesa, kviečianti mus iš mirties į gyvenimą, skelbianti meilę ten, kur vyrauja neapykanta. Pradedanti naują gyvenimą, kur pasibaigė senasis!

Džiaukimės ir dalinkimės vienas su kitu šia Gera Žinia. Švėskime Dievo meilę, apsiėmusią kūdikio gimimu mūsų gyvenimų tvarteliuose – savo tikėjimo bendruomenėse, giedodami džiaugsmo giesmes, dėkodami Visagaliui Dievui, dalindamiesi Žodžiu ir Altoriaus Sakramentu – Viešpats yra arti!

Per Kalėdas mes atsimename Jėzaus gimimą dėkodami už mums skirtą išganyką, už atvertus Dievo meilės karalystės vartus. Per Kalėdas mes laukiame Jo antro atėjimo, kada viskas, kas yra pažadėta ir ką mato tik tikinčiųjų akys ir širdys, atsivers ir nebebus paslėpta!

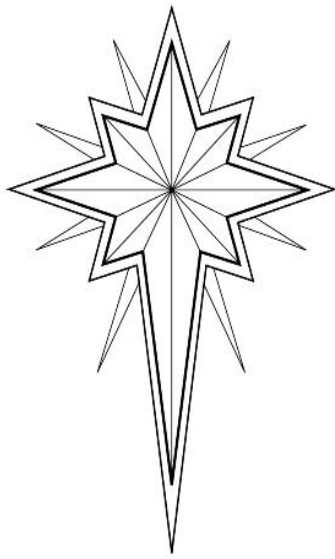
Taiigi, susirinkime kartu ir švėskime Dievo meilę, skirtą visam pasauliui, ir ypatingai mums, Jo vaikams!

Iki pasimatymo bažnyčioje.

*O, džiaugsminga, išganinga
Ta Kalėdų skaisti diena!
Džiaugsmas aukštybėj, žemėj ramybė,
Džiaukis, krikščionija, apšviesta!*

Su meile, pagarba ir padėka

Klebonas, kun. dr. Valdas Aušra,
Ziono lietuvių liuteronų bažnyčia
9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453

Šv. Kalėdų proga sveikiname „Draugą“ ir jo skaitytojus, linkėdami leidėjams ir redakcijai ištvėringai skleisti tikėjimo tiesas, kviečiant visus tikinčiuosius jungtis į spaudos apaštalavimą, kad per jį būtų atnaujintas šių dienų pasaulis.

Amerikos lietuvių
Romos katalikų federacija

Brangūs Draugo fondo
nariai ir rėmėjai,

Vėl švenčiame į žemę atėjusio Dievo gimimo šventę ir Naujuosius metus.

Lai būna laimingos visiems šios gražios ir prasmingos dienos, pražįstančios mūsų širdyse Gerumo, Meilės, Tikėjimo ir Vilties žiedais, dovanodamos džiaugsmą, sveikatą, dvasios tvirtybę.

Nuoširdžiai visus sveikiname su Šv. Kalėdomis. Linkime, kad Naujaisiais – 2014 metais – išsipildytų viskas, ko tikimės ir ko laukiame.

Draugo fondo taryba

Marija Remienė – pirmininkė

Direktoriai:

dr. Augustinas Idzelis,

Rūta Jautokienė,

dr. Algis Norvilas,

Vacys Šaulys ir

Birutė Zalatorienė,

ex officio Vytautas Stanevičius

Iždininkas Leopoldas von Braun

REMKIME DRAUGO FONDA

Šventų Kalėdų proga sveikiname visus ir linkime, kad per ateinančius Naujus Metus mūsų veiklą lydėtų darnos ir vieningumo dvasia, siekiant Tėvynei Lietuvai šviesios ateities, o išeivijai – tautinio atsparumo.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

6500 S. Pulaski Road Chicago, IL 60629

www.ALTcenter.org

TELKINIAI

Pristatyta Marijos Remienės knyga

Ramunė Lapas ir Marija Remienė.

Jono Kuprio nuotraukos

Iš k.: Eglė Juodvalkė, Magdalena Stankūnienė, Virginija Mauručienė ir Liuba Šniurevičienė. Su knyga susipažįsta Lilija Jasaitė.

VIDA KUPRYTĖ

Gruodžio 14 d. „Draugo“ redakcijos patalpose buvo pristatyta nauja Marijos Remienės knyga „Mūsų likimai Amerikoje: asmenybių portretai“. Prie švytinčios Kalėdų eglutės, apsupti šventiškų lempučių, su knyga susipažinti susirinko autorės draugai, pažįstami bei nemažas būrys ciceriečių.

Vakarą pradėjo „Draugo“ vyr. redaktorė Ramunė Lapas, užkalbindama kultūrininkę Remienę ir dvi viešnias – Magdalena Stankūnienę ir Eglę Juodvalkę, kurių portretai taip pat nupiešti šiame leidinyje. Buvo prisiminti „Drauge“ dirbę kun. Viktoras Rimšelis ir rašytojas Aloyzas Baronas. Knygoje surinkti Marijos Remienės prisiminimai apie pažįstamus lietuvius visuomenininkus, kultūrininkus, dvasiškius ir menininkus, su kuriais autorė bendravo ir dirbo kultūros baruose ne metus, o ištisus dešimtmečius. Tai ne biografijos, bet žodžiais nupiešti portretai, kuriuose išryškinti šių veikėjų būdingi bruožai ir atpasakoti įdomesni atsitikimai. Vakaroneje autorė įdomiai papasakojo apie kelias knygoje aprašytas asmenybes, pvz., apie kunigo Stasio Ylos ydą – rūkymą, nuo kurio ji

vis atkalbinėdavo vienuolės Šv. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Vargdienių seserų vienuolyne, ar apie dr. Petro Kisieliaus norą padėti savo tautiečiams (atvykusius gydė nemokamai ir dar susėldavo). Autorė susijaudinusi prisiminė 1973 metų kelionę į Punską kartu su kun. Viktoru Rimšeliu ir

savo sesute ses. Margarita Bareikaite. Nuotykių kupinoje viešnagėje sutiko napamirštamus tikrus nuosirdžius lietuvius – punskiečius.

Po įvado sužibo ekranas. Buvo rodomas filmas iš knygos pristatymo š. m. liepos 2-ąją Vilniaus paveikslų galerijoje. Tame renginyje Mariją Remienę kalbino „Draugo“ šeštadieninio priedo „Kultūra“ redaktorė Renata Šerelytė. Išgirstame apie kitus knygoje aprašytus žymius lietuvių išeivijos veikėjus: poetą Bernardą Brazdžionį, dainininką Stasį Barą, solistę Prudenciją Bičkienę-Jakubauskiene ir kitus. Pokalbį protarpiais pertraukdavo Marijos Remienės remiamos Musninkų (jos gimtinė) mokyklos mokiniai ir stipendininkai, kurie padainavo, pagrojo valsa, padeklamavo B. Brazdžionio eiles.

Vakarui žengiant į pabaigą, svečiai vaišinosi „Draugo“ darbuotojų suneštomis šventiškomis vaišėmis ir vynu. Dar prožektoriui neatvėsus, Saulius Kuprys parodė 5 minučių atrastą archyvinį filmuką, kuriame pavaizduota kaip 1926 m. arkivyskupas Jurgis Matulaitis šventina Cicero Šv. Antano bažnyčia.

Marijos Remienės knygą „Mūsų likimai Amerikoje: asmenybių portretai“ galima įsigyti „Drauge“.

Marija Remienė ir Cicero LB pirm. Birutė Zalatorienė.

Džiaugsmo sekmadienis

JOANA DRUTYTĖ

Trečiasis Advento sekmadienis, vadinamas *Gaudete* arba džiaugsmo sekmadieniu, primena krikščionims, kad artėja mūsų brangaus Viešpaties gimimo diena – Šv. Kalėdos. Nors šaltas vėjas nosis gėlė ir sniegas nuklojo žemę baltu patalu, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje buvo juntama šiluma ir bendrystė tarp nuolatinių parapijiečių ir svečių, atvykusių iš tolimesnių gyvenviečių.

Mūsų parapijoje parapijiečiai ne tik meldžiasi, bet ir aktyviai dalyvauja bažnytiniuose reikaluose. Pirmąjį Advento sekmadienį žvakę uždegė ilgametė parapijietė Alvyra Gedaminas, antrą savaitę – Salomėja Daulienė, JAV LB Brighton Parko pirmininkė, po to šią gražią tradiciją mums padėjo tęsti mielos Rasa Miliauskaitė ir Daiva Petersonaitė. Šv. Mišias atnašavo ir prasmingą pamokslą pasakė kun. Gediminas Keršys, o muz. Algimanto Barnišio vadovaujamas parapijos choras puikiai pagiedojo pritaikytas šventines giesmes.

Po šv. Mišių visi rinkosi į parapijos salę, kur laukė skanus maistas, muzika ir gera nuotaika. Jei kas dar neapsilankėte šiame mažame Čikagos kampelyje, vadinamame Brighton Parku, prašome atvykti pas mus ir pajusite mūsų parapijos žmonių šilumą ir nuosirdumą. Mūsų adresas: 2745 W. 44th Street, Chicago, IL (Californijos ir 44-tos gatvės sankryža). Artėjančių švenčių tvarka:

Kūčių vakaro šv. Mišios bus aukojamos gruodžio 24 d., 10 val. v. Šv. Kalėdų šv. Mišios – gruodžio 25 d., 10 val. r.

Iki malonaus pasimatymo.

Alvyra Gedaminas.

Daiva Petersonaitė (k.) ir Rasa Miliauskaitė.

Lietuviškos Kūčios Madisone, WI

Kalėdų senelis suka „Jurgelį meistrelį“.

Nijolės Semėnaitės Etwiler nuotraukos

Prie Kūčių stalo – ir dideli, ir maži.

„Žaibo“ šokėjai ir Madisono ir Vilniaus susigiminiavusių miestų komitetas (MVSC) gruodžio 14 d. šventė lietuviškas Kūčias, į kurias atvyko daug svečių iš kitų miestų bei valstijų. Po skanių pietų atvyko Kalėdų senelis ir apdovanojo visus – nuo mažiausių (10 mėn. Aleksandro ir 1 mėn. Dominyko) iki 12 metų Alice. Vaikai gražiai pasirodė – jie dainavo, šoko, grojo. Mūsų bendruomenė yra maža, bet labai draugiška ir laiminga. Gražios šventės akimirku galite pamatyti tinklalapyje: <http://madisonvilnius.org/>.

10 mėn. Alexandra kalba su Kalėdų seneliu.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Čikagoje, didžiausias mokslinis archyvas bei knygų leidėjas už Lietuvos ribų, siunčia sveikinimus lietuvių tautai Kalėdų proga. Lietuvių tauta yra tikra pasaulinė tauta ir LTSC siekia išsaugoti mūsų kultūrinės vertybes bei puoselėti mokslą lietuviškomis temomis visur, kur lietuviai gyvena ir veikia.

dr. Robertas Vitas

LTSC Tarybos pirmininkas

dr. Augustinas Idzelis

LTSC Valdybos pirmininkas

Kristina Lapienytė

Vykdomoji vicepirmininkė

dr. Kazys Ambrozaitis

LTSC Garbės pirmininkas

Loreta Timukienė

Vicepirmininkė visuomenės reikalams

Vytenis Kirvelaitis

Vicepirmininkas finansų reikalams

Andrius Rasutis

Finansų patarėjas

Skirmantė Miglinienė

Archyvų direktorė

Vytas Beleška

Muzikologijos archyvo direktorius

Enata Skrupskelytė

Bibliotekos vedėja

Laima Siudikienė, Genutė Razumienė,

Leonas Putrius, Juozas Bendikas

Pasaulio lietuvių archyvo

bendradarbiai

LIETUVIŲ FONDAS SVEIKINA SU ARTĖJANČIOM ŠV.KALĖDOM IR NAUJAIŠ METAIS!

Dėkojame visiems už nuoširdų darbą,
dosnias aukas ir pagalbą, kurią teikėte
Lietuvių Fondui visus metus.

Nuoširdžiai linkime Jums,
kad Šv. Kalėdos atneštų į Jūsų namus
sveikatą, sėkmę bei palaimą
ateinantiems Naujiems metams!

Skleiskime dovanojimo džiaugsmą,
kad lietuvių ugnis amžinai liepsnotų,
kviesdama mus nenuilstamai puoselėti
lietuvišką paveldą!

LIETUVIŲ FONDAS - LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 USA • Tel: 630-257-1616
Fax: 630-257-1647 • www.lithuanianfoundation.org • E-mail: admin@lithfund.org

„Dievo malonės dovana –
amžinasis gyvenimas mūsų Viešpatyje Kristuje Jėzuje“
(Rom. 6:23b)

Kūdiko gimimą tėvai vadina stebuklu, Dievo dovana. Kažkada mes visi buvome vadinami Dievo dovana šeimai, giminei, žmogui, pasauliui. Gal tau niekas nepasakė, o gal užmiršai, tu būti dovana žmogui ir žmonijai privalai!

Šv. Kalėdų šventėje džiaugdamiesi Kristaus gimimu prisimename, kad jis atėjo ne dovanų atnešti, bet pats buvo dovana ir auka. Dievo dovana, tapusia keliu ir tiesa einantiems į gyvenimą.

Visi sukame galvas, ką padovanoti artimiesiems švenčių proga net nepagalvodami, kad didžiausia dovana esi tu. Tai tu, tu ta dovana, kurios reikia tavo šeimai, vaikams, giminėms, draugams, bendruomenei!

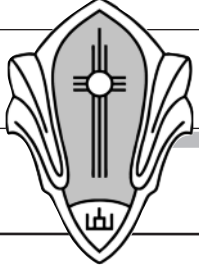
Dovanomis mes bandome atsidėkoti, bet jei padėkos vardan dovanotumei pasauliui žmogui, tai yra save? Iš naujo ir kasdien! Tai būtų aukščiausia padėka Dievui ir žmogui!

„Tad visa, ko norite, kad jums darytų žmonės, ir jūs patys jiems darykite; nes tai yra Įstatymas ir Pranašai“

(Mato 7:12)

Palaimintų Jums Šv. Kalėdų ir
Naujųjų 2014-ųjų Viešpaties metų!

Kun. Liudas Miliauskas,
Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapija

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Šiaurės Amerikos ateitininkai sveikina visus „Draugo“ skaitytojus su Šv. Kalėdomis!

„Tai susitikimas su Jėzumi“

Po piežius Pranciškus, paklaustas, ką jam reiškia Kalėdos, atsakė: „Tai susitikimas su Jėzumi“. Šventajam Tėvui būtent tai ir yra esmė. O kaip mums? Ar nepametame jos kol išsivyniojame iš viso to šurmilio: ar nupirktos visos dovanos; kur Kūčias švęsime; o kur Kalėdų pirmą dieną; ar jau turite planų, kur Naujus Metus sutikti; kas sniegą nukas; ar maistas supirktas; ar pripiltas mašinos bakas; gi per šventes gali degalinė nedirbti; ar eisime į Piemenėlių Mišias, ar iš ryto; ar užsiskaito Piemenėlių Mišios, ar reikia vis tiek Kalėdų rytą vėl eiti; o kada Kūčių dieną iš darbo paleis?

O kur visame tame Jėzus? Kaip visados, Jis nuolatos šalia. Nepamirškime su Juo susitikti, pasveikinti Jį, pasisveikinti su Juo. Ir visas tas šurmulyš nurims. Ir visos tos bėdos savaime išnyks. Ir ta naktis, per kurią minime patį svarbiausią gimtadienį iš visų, bus mums ir tyli, ir šventa.

*Sveikas Jėzau gimusis! Ačiū, kad esi su mumis. Ačiū, kad esi...
Linksmų Šventų Kalėdų.*

Dr. Tomas P. Girmius

Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos pirmininkas

Andrea della Robbia, c. 1466 (detalė)

Los Angeles Advento agapė

Antrąjį Advento sekmadienį, gruodžio 8 d., Los Angeles ateitininkai susirinko kartu adventiniam susikaupimui – agapei.

Šv. Mišiose aktyviai dalyvavo ir jauni, ir seni: liturginius skaitinius skaitė Valdas Baltakaitis kartu su sūnumi Klaudijum. Psalmę *a cappella* pagiedojo Liana Bandžiuolytė. Visuotines maldas skaitė jaunės Laura van der Sluys ir Sofija Žukaitė. Mišioms patarnavo Kęstutis Baltakaitis ir Gabija Petruilytė.

Po šv. Mišių ateitininkai ir svečiai susirinko į Tautinius namus kavutei ir užkandžiams.

Šventinę programą vedė Dalilė Polikaitienė, pakviesdama Karį Petruilį ir Vitą Rugienį paskaityti ištraukas iš Švento Rašto, uždegti dvi Advento žvakes.

Kartu atžymėjome ir Švenčiausios Mergelės Nekalto Prasidėjimo šventę.

Jauniai paskaitė kalėdinius eilėraščius. Jaunučiai sudėliojo „Šventų Kalėdų“ akrostichą.

Moksleiviai pakvietė visus pažaisti „Atspėk koks žodis?“

Los Angeles Agapė niekada nebūna be nuostabių kalėdinių giesmių, kurias vedė Vita Vilkieinė.

Adventas – laukimas. Lauksime Kalėdų.

Žydra van der Sluys

Žvakę uždega Vilius Vyšniauskas, skaitinius skaito Karis Petruilis.

Antrą adventinę žvakę uždega Vytas Vyšniauskas, liturginius skaitinius skaito Vitas Rugienius.

Los Angeles kun. Stasio Ylos kuopos nariai, atlikę adventinės agapės programą. Pirmoje eilėje iš k.: Mia Rugieniūtė, Breka Petruilytė, Melanija Žukaitė, antroje eilėje: Laura van der Sluys, Sofija Žukaitė, Gabija Petruilytė, Dainava Petruilytė, paskutinėje eilėje: Kęstutis Baltakaitis, Klaudijus Baltakaitis, Vilius Vyšniauskas, Kristina Narbutaitė, už jos Aleksas Rugienius, Andrius Rugienius ir Tomas Vyšniauskas.

Tas nuostabusis kalėdinis atvirukas

Atkelta iš 1 psl.

Ankstyviausiai žinomas iš Lietuvos teritorijos keliavęs kalėdinis atvirukas buvo siųstas iš Klaipėdos į Brooklyną, JAV 1902 metais. Išsiuntimo ir gavimo antspaudas liudija, kaip greitai dirbo paštas. Tik gal pasipiktino amerikietis, turėjęs primokėti, nes nepilnai buvo padengtos persiuntimo išlaidos.

Sveikinimas šeimai ir prisipažinimas meilėje

Yra kelios atvirukų atsiradimo istorijos. Pirmoji pasakoja, jog 1843 metais anglų verslininkas Sir Henry Cole nusprendė pasveikinti savo tėvus ir iš draugo dailininko užsakė sveikinimo atviruką, kuriame būtų pavaizduota visa Cole šeima, žiūrėkite (www.emotionscards.com)

Dailininkas užsakymą atliko, o Sir Cole liepė atspausdinti tūkstantį tokių sveikinimo atviruko egzempliorių. Tiesa, Sir Cole tiek draugų neturėjo ir likusius egzempliorius leido parduoti. Už kiekvieną atviruką jis prašė vieno šilingo. Pirkėjai nenoriai ir vangiai pirko tokius atvirukus, tačiau praėjus dviems amžiams viena iš šių 12 x 7 cm dydžio relikvijų buvo parduota aukcione už 20 tūkstančių svarų (apie 30 tūkstančių JAV dolerių).

Kita legenda byloja, kad pirmojo atviruko autorius – dailininkas iš Anglijos Sir Dobson, kuris 1802 metais ant popieriaus skiautės išreiškė savo meilę nuotakai. Tačiau iki mūsų laikų šis prisipažinimas neišliko.

Vizitinės kortelės

Trečioji legenda pasakoja: viduramžiais žmonės aktyviai supirkdavo religines graviūreles, kurios buvo parduodamos vienuolynuose. Turtingieji piliečiai šiais paveikslais papuošdavo namus ir siųsdavo juos kaip dovanėles savo giminačiams ir pažįstamiems. Laikui bėgant, ant atvirukų atsirado ir kitokių, ne tik religinių piešinių.

Kai kurie žmonės teigia, kad atvirukų „motina“

1915 m. kaizerinės kariuomenės Vilniuje išleistas kalėdinis atvirukas.

– vizitinė kortelė, atsiradusi XVIII amžiaus viduryje Paryžiuje. Rusijoje valdant Jekaterinai vizitinių kortelių išvežiojimas su sveikinimais ir linkėjimais Naujųjų metų, Šv. Kalėdų ir Kūčių proga tapo net ne mada, o būtinybė.

XIX amžiaus viduryje Londone net patys turtingiausi anglai su malonumu artimiesiems patys darydavo atvirukus Šv. Kalėdoms. Siųsti fabrikinis atvirukus buvo laikoma „blogu tonu“. 1870 metais keistis atvirukais prieš šventes pradėjo ir austrai. Juolab kad jie labai pigiai kainavo. Na, o XX amžiaus pradžioje atvirukai užkariavo visą Europą.

Šv. Kalėdos ir Naujieji metai

Praėjusio amžiaus pradžioje Kalėdų senelis buvo tik personažas, jo pasirodymas ant naujame-

tinių atvirukų – tai verslininkų išmonė. Šie, norėdami ilgiau pardavinėti kalėdinius atvirukus, ant jų pradėjo rašyti ir tokius sveikinimus – „Su Naujaisiais metais!“

Tačiau XIX amžiaus pabaigoje Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų atvirukai skyrėsi savo piešiniais. Kalėdiniuose atvirukuose buvo vaizduojami einantys į bažnyčią, besigrožintys Betliejaus žvaigžde, puošiantys Kalėdų eglutę ar Kristaus gimimą švenčiantys žmonės. Pagrindiniai atvirukų personažai buvo Kalėdų senelis ir angelai.

Tuo tarpu naujamečiuose atvirukuose vyravo aristokratiški siužetai: kalendorius, laikrodis,

1926 m. dail. Gerardo Bagdonavičiaus sukurtas kalėdinis atvirukas, siųstas iš Šiaulių į Paryžių.

šampanas, karnavalas ir net gundančiai atrodančios moterys. Įdomu, kad ant kalėdinių atvirukų visada buvo vaizduojama žiema, žvaigždėta naktis, o naujamečiuose dažnai buvo galima išvysti dieną ir net vasarą.

Pirmieji atvirukai Lietuvoje

Lietuvoje pirmieji atvirukai pasirodė XIX amžiaus pabaigoje. Aptinkama atvirukų su Kauno, Šiaulių vaizdais, ant kurių paštas pažymėjo 1898, 1899 metus. Atvirukų leidybai Lietuvoje turėjo įtakos Rusijoje išleistas potvarkis, pagal kurį teisė sveikinti atviruku buvo suteikta ne tik valstybinėms, bet ir privačioms įstaigoms.

Atvirukai į Lietuvą atkeliavo iš Vakarų Europos. Panaikinus caro valdžios draudimą rašyti lietuviškai, 1905 metais prasidėjo tikras atvirukų leidybos bumas, kuris tęsėsi iki pat Pirmojo pasaulinio karo. Dažniausiai iš Vokietijos, Švedijos, Prancūzijos

1964 m. dail. Vytauto Kazimiero Jonyno pieštas kalėdinis atvirukas. Vydūno fondo (Čikagoje) leidinys.

Lietuvos leidyklos išgydavo tenyksių atvirukų vaizdus, prototipus, užrašydavo lietuviškus sveikinimus ir spausdindavo Lietuvos rinkai.

Be Kalėdinių atvirukų su žiemos peizažais, kuriuose dažniausiai buvo vaizduojamos apsnigtos bažnytelės, sodybos, gyvūnai, eglės šakelės, žvakės, žaisliukai, būdavo leidžiamos ir tuometinių dailininkų Antano Žmuidzinaičiaus, Antano Jaroševičiaus paveikslų reprodukcijos. Specialiai piešinius kalėdiniams atvirukams ruošdavo Šiauliuose gyvenantis dailininkas Gerardas Bagdonavičius.

Pirmosios nepriklausomybės laikais atvirukų siuntinėjimas šiek tiek nuslūgo, kadangi atsirado telefonas. Tačiau atvirukų leidyba nenutrūko. Atsiradus religinėms organizacijoms, atsirado ir šios tematikos šventinių atvirukų.

1940 metais, kai Lietuva tapo SSRS dalimi, religinių temų atvirukai išnyko kaip ir pati šventė. Jų pardavinėjimas buvo leidžiamas tik prie bažnyčių. Dažniausiai tai buvo „smetoninių“ atvirukų kopijos.

Iki šių dienų pirmųjų Kalėdinių atvirukų išliko nedaug. Šiaulių „Aušros“ muziejuje sukaupta per 80 tūkstančių atvirukų, iš kurių apie 70 procentų sudaro Kalėdiniai ir naujamečiai sveikinimai.

Senoviniai šventiniai atvirukai šiandien kainuoja nuo 4 iki 15 dolerių. Tie, kurie buvo siunčiami Rusijos paštu, yra itin vertinami kolekcininkų ir kainuoja daugiau nei tie, kurie nepasiekė adresato.

Išėivijos leidiniai

Iki Antrojo pasaulinio karo JAV veikė daug lietuviškų spaustuvių. Bene žinomiausia buvo Antano Laukžemio spaustuvė Newark, NJ. Ypač populiarūs buvo jo leidžiami nuplėšiamieji kalendoriai, kuriuos prekybininkai (maisto parduotuvės, siuvyklos, batšiuviai ir t. t.) nemokamai dalindavo savo klientūrai. Kadangi kalendoriai buvo spalvoti, patriotiškai ugningi savo tematika (dabar daug kam atrodytų „kičiniai“), spausdinami ant kartono su plėvele, jie tarsi meno kūriniai ir toliau likdavo imigrantų namuose – kabėdavo kaip paveikslai virtuvėse, salonuose. Deja, iki šiol nežinoma, ar Laukžemis, ar kiti tuometiniai JAV lietuviai spaustuvininkai leido kalėdines atvirutes su lietuviškais tekstais.

Aleksandras Račkus (g. 1893 m. birželio 7 d. Čekiškėje – m. 1965 m. spalio 9 d. Čikagoje) – gydytojas, numizmatas, kultūros veikėjas, muziejininkas, buvęs *Draugo* sveikatos patarimų skyriaus redaktorius,

1998 m. Danutės Jonkaitytės sukurtas atvirukas. Ateitinių namų (Čikagoje) leidinys.

pokario metais pasižymėjo kaip talentingas samokslis dailininkas, kūręs lietuviškus kalėdinius atvirukus. Ranka spalvindavo ir šilkografiniu būdu mažu tiražu leisdavo kalėdinius atvirukus, kuriuose vyravo patriotiniai motyvai – Vytautas Didysis, kunigaikštis Algirdas, Šiluvos, Krekenavos, Aušros vartų, Pažaislio, Trakų, Žemaičių Kalvarijos Marijos portretai, Laisvės varpas ir t. t. Kaip archeologijos mėgėjas, Račkus savo atvirukuose naudodavo net numizmatines temas – DLK laikų monetų pavyzdžius. Jose pasirašydavo įvairiai: R., R-s, A. Račkus. Atvirukai buvo 25 x 17 cm dydžio, perlenkti per pusę. Jo sukurti atvirukai yra saugomi Lietuvos bei išėivijos muzieju, bibliotekų fonduose bei privačių filokartistų albumuose. Iš išlikusių egzempliorių galima teigti, kad daugumas jų sukurti 1951–1957 metais. Deja, ryšium su III Amerikos lietuvių kultūros apžvalgine paroda Čikagoje 1950 m. lapkričio 26 – gruodžio 3 dienomis, paties Račkaus išleistame *Lituanistikos muziejaus eksponatų kataloge* (tiražas – 100 egzempliorių) nerasime jo išleistų kalėdinių atvirukų sąrašo. Pats kolekcininkas, deja, nepagalvojo, kokį galvosūkį paliko ateinančioms kartoms bibliografiškai neužfiksavęs jų apimties, turinio, tiražo.

Nukelta į 15 psl.

SPORTAS

Parengė: DAINIUS RUŽEVIČIUS

Tinklininkai baigė I rato varžybas

ALTL pusiaukelę pirmoje vietoje baigė „Panevėžio“ (dešinėje) tinklininkai.

Amerikos lietuvių tinklinio lygos (ALTL) čempionate praėjusį sekmadienį sužaistos paskutinės I varžybų rato rungtynės, kurios kartu buvo ir paskutinės varžybos šiais metais.

Pirmąją nesėkmę penktose šio ALTL sezono rungtynėse patyrė „Panevėžio“ tinklininkai. Jie „sausu“ rezultatu 0:3 (21:25, 16:25, 17:25) turėjo pripažinti dukart ALTL čempionės „Gubernijos“ komandos pranašumą, tačiau nepaisant šios nesėkmės, panevėžiečiai, surinkę 11 taškų, išsaugojo čempionato lyderių pozicijas.

Po dviejų nesėkmių čempionato pradžioje, išibėgėjo ALTL čempionų titulą ginanti „Atlantic Express“ komanda. Po trečiosios pergalės iš eilės prieš turnyro autsaiderius „Šiaulių“ tinklininkus rezultatu 3:0 (25:14, 25:17, 25:10) ji tvirtai įsitvirtino antroje turnyrinės lentelės vietoje.

Dviejų, greta viena kitos žengiančių komandų dvikovoje, „Smūgio“

tinklininkai rezultatu 2:1 (15:25, 25:18, 25:20) nugalėjo „Pilėnų“ komandą ir po šios pergalės aplenkė savo varžovus turnyrinėje lentelėje.

Šventinį pirmojo varžybų rato sekmadienį su gimtadieniu buvo pasveikinta ištikima ALTL varžybų teisėja Rasa Zalieskytė, dovanėles taip pat gavo ir visi paskutinėse šiais metais tinklinio varžybose apsilankę vaikai.

Tinklininkai vėl į aikštelę sugrįš kitais metais – sausio 5 d. ALTL pradės II rato rungtynes.

Turnyrinė lentelė po I varžybų rato (vieta, komanda, rungtynės, taškai):

1. „Panevėžys“	5	11
2. „Atlantic Express“	5	10
3. „Gubernija“	5	8
4. „Smūgis“	5	7
5. „Pilėnai“	5	6
6. „Šiauliai“	5	3

Patys mažiausi ALTL apsilankę dalyviai buvo pamaloninti šventinėmis dovanėlėmis.

Profesionalioje bokso lygoje – pirmoji E. Petrausko pergalė

Ukrainoje įvykusiame WSB profesionalios bokso lygos turnyre tarp Italijos „Dolce & Gabbana Italia Thunder“ ir Ukrainos „Ukraine Otamans“ komandų, pastarajai atstovaujantis Londono olimpinių žaidynių prizinininkas Evaldas Petrauskas (64 kg) 2:1 nugalėjo Branimirą Stančovičių.

Taškas į tašką vykusioje kovoje, lietuvis sugebėjo spurtuoti ir iškovoti reikiamą persvarą lemiamosiose, penktojoje kovoje. Ukrainos „Ukraine Otamans“ išsaugojo pirmąją vietą A grupėje, rezultatu 4:1, pranokdami Italijos „Dolce & Gabbana Italia Thunder“.

WSB profesionalaus bokso lyga yra dukterinė tarptautinės mėgėjų bokso asociacijos (AIBA) kompanija, suteikianti galimybę boksininkams mėgėjams pasireikšti profesionaliame ringe, neprarandant teisės dalyvauti nacionaliniuose, Europos, pasaulio čempionatuose bei olimpinėse žaidynėse.

Priminsime, kad E. Petrauskas prieš dvi savaites viešėjo Čikagoje ir čia, PLC salėje Lemonte vykusiame bokso turnyre Lietuva – JAV iškovojė dvi pergalės. Tuomet Lietuvos boksininkai sutrypė amerikiečius bendru rezultatu 11:2.

Gruodžio 17 d. Pasaulio lietuvių centro salėje Lemonte „Lituanicos“ krepšinio Akademija savo gausiai susirinkusiems auklėtiniams surengė improvizuotą Kalėdinę krepšinio šventę, kurioje kartu su vaikais krepšinį žaidė ir tėveliai.

ČLKL pirmąją varžybų naujokai

Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) čempionate gruodžio 14 d., šeštadienį, sužaistos paskutinės ketverios šių metų varžybos, po kurių 13 ČLKL čempionate dalyvaujančių komandų į aikštelę sugrįš kitų metų sausio mėnesį. ČLKL varžybos toliau tęsis sausio 4 d.

Šių metų varžybas pergalingai užbaigė visas 8-ias rungtynes laimėjęsi pirmą kartą ČLKL žaidžianti „M Brothers“ komanda. Pergalių skaičiumi ją galėjo pasivyti antroje vietoje žengiantys „Švyturio“ krepšininkai, tačiau jie pralaimėjo rungtynes Panevėžio „Lietkabelio“ komandai – 55:60.

Septintąją pergalę per aštuonis susitikimus iškovojo „Radviliškio“ krepšininkai Naujuosius metus patitiks būdami trečioje turnyrinės lentelės vietoje. Paskutinėse šiais metais varžybose „Radviliškis“ rezultatu 72:67 palaužė „Stumbro“ komandą.

ČLKL pirmaujančių komandų gretose esanti „Atleto“ komanda nepasigailėjo penkiese visas rungtynes žaidusių „Compass-Kunigaikščių“ krepšininkų ir nugalėjo juos rezultatu 64:48. Tokiu būdu, triskart ČLKL čempionai bei praėjusio sezono nugalėtojai „Kunigaikščiai“ Naujuosius metus patitinka itin liūdno nuotaikos – komanda pralaimėjo visas 8-ias šio sezono rungtynes ir tūno turnyrinės lentelės gale.

Vietos pajėgiausių ČLKL komandų grupėje atkakliai siekianti „Žemaitijos“ komanda praėjusį šeštadienį rezultatu 68:44 nugalėjo „Lietavos“ krepšininkus, tačiau ši pergalė nugalėtojams toli gražu dar negarantavo vietos stipriausių septynių ČLKL komandų grupėje.

ČLKL komandos keturis savaitgalius (2014 m. sausio 4 d., sausio 11 d., sausio 18 d. ir sausio 25 d.). Užbaigus I rato varžybas ČLKL komandos pasidalins į dvi grupes: „A“ grupėje rungtyniaus 6-ios pajėgiausios komandos, o likusios 7-ios kovos dėl ČLKL „Iššūkio“ taurės.

ČLKL turnyrinė lentelė

(vieta, komanda, pergalės, pralaimėjimai):

1. „M Brothers“	8	0
2. „Švyturys“	7	2
3. „Radviliškis“	7	1
4. „Lituanica“	6	2
5. „Atletas“	6	2
6. „Jaunimas“	4	8
7. „Prima-Lituanica“	3	9
8. „Žemaitija“	5	4
9. „Stumbras“	4	5
10. „Lietava“	4	5
11. „Lietkabelis“	3	6
12. „Žalgiris-35“	2	7
13. „Compass-Kunigaikščiai“	0	8

D. Zubrus pasižymėjo dviem įvarčiais

Gruodžio 14 d. puolėjas Dainius Zubrus pelnė du įvarčius, o jo atstovaujamas New Jersey „Devils“ klubas iškovojo trylikimą pergalę 34-osiose Šiaurės Amerikos Nacionalinės ledo ritulio lygos (NHL) reguliariojo sezono rungtynėse ir su 32 taškais septyniolikos ekipų Rytų konferencijoje pakilo į dešimtą vietą. Lietuvio atstovaujama „Devils“ komanda beveik 14 tūkst. žiūrovų akių vaizdoje 3:0 (0:0, 1:0, 2:0) privertė pasiduoti keturioliką nesėkmę per 32 rungtynes patyrusius bei ketvirtoje pozicijoje Rytų konferencijoje esančius Tampos „Lightning“ (39 tšk.) ledo ritulininkus.

Lietuvius, patekęs tarp trijų ge-

riausių rungtynių žaidėjų, abiem įvarčiais pasižymėjo trečiajame kėlinyje (46:44 ir 49:36).

19 minučių (19:05) aikštelėje praleidęs „Devils“ puolėjas kartą į varžovų vartus smūgiavo netaikliai ir antrajame kėlinyje (31:51) gavo dvi baudos minutes.

Iš viso 35-erių D. Zubraus sąskaitoje per 34 reguliariojo sezono rungtynes – 7 įvarčiai, 10 rezultatų vių perdavimų ir 22 baudos minutės.

„Devils“ vartininkas Martin Brodeur atrėmė visus 33 varžovų smūgius bei trečią kartą šiame sezone ir 124-ą kartą per savo karjerą NHL į savuosius vartus nepraleido nė vieno įvarčio.

LIETUVA IR PASAULIS

Surengha paroda apie Trakų bažnyčią

Paroda apie Trakų bažnyčią.

G. Savickio nuotr.

Vilnius (ELTA) – Bažnytinio paveldo muziejuje Vilniuje atidaryta paroda „Didžiulis mūras, vos per du uolekčius žemėn įgilintas, šitiek metų stebuklingai stovi: Trakų parapiinė bažnyčia XV amžiuje“. Pristatytas skaitmeninis pirmojo, apie 1419 m. pastatyto, ir antrojo, po 1497 m. perstatyto, bažnyčios pastatų rekonstrukcijos. Skaitmeninius projektus praplečia mūro fragmentai, archeologiniai radiniai iš 2008–2010 m. kasinėjimų, su bažnyčios kaita siejami dailės kūriniai. Paroda-hipoteze baigiamas Lietuvos mokslo tarybos remiamas Lituanistinių tyrimų ir sklaidos projektas „Trakų parapiinė bažnyčia XV amžiuje: architektūros ir sienų ta-

pybos rekonstrukcija“. Projekto vadovės ir parodos kuratorės, Vilniaus dailės akademijos docentės dr. Giedrės Mickūnaitės bizantinės sienų tapybos tyrimai Trakų bažnyčioje ne tik praplėtė ir pagilino žinias apie tokios tapybos sklaidą Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, bet ir atskleidė anksčiau nežinotą bažnyčios architektūros kaitą. Gotikos architektūros ir bizantinės sienų tapybos, taigi katalikiškos ir stačiatikiškos tradicijų, jungtį bažnyčios pastate papildo, o iš dalies ir pranoksta, archeologiniai radiniai. XV a. Trakų bažnyčios šventoriuje mirusieji laidoti su kiauininiais peiliais, į kapus dėti pinigėliai.

Skirtingi vertinimai dėl raketų Lietuvos pasienyje

Vilnius (Bernardinai.lt) – Politologai ir analitikai stebisi skirtinga valstybės vadovų pozicija dėl pranešimų apie „Iskander“ raketas Karaliaučiaus krašte. „Man kyla klausimų, kaip Lietuvoje veikia saugumo ir gynybos sistema, kai skirtingi asmenys labai nevieningai komentuoja tokius dalykus“, – pažymi studijų centro Taline analitikas Tomas Jermalavičius. Premjeras Algirdas Butkevičius pareiškė, kad Lietuvos žmonėms nėra pagrindo nerimauti dėl pranešimų, jog Rusija Karaliaučiaus krašte prie

sienos su Lietuva išdėstė branduolinių ginklų galinčias nešti raketas „Iskander“. Savo ruožtu Prezidentės Dalios Grybauskaitės patarėjas Mindaugas Žičkus teigė, kad tokie Rusijos veiksmai kelia susirūpinimą ir apgailestavimą bei toliau ES ir Rusiją. Lenkijos užsienio reikalų ministerija taip pat pareiškė, jog raketų sutelkimas kelia nerimą. Tiesa, Seimo Nacionalinio saugumo atstovai pranešė, kad raketos „Iskander“ tikriausiai dar nėra išdėstytos Karaliaučiaus srityje, bet paruošiamieji darbai vyksta.

Kariuomenė modernizuos oro erdvės gynybą

Vilnius (BNS) – Atnaujinant Lietuvos kariuomenės ginkluotę bus modernizuojamos šiuo metu Lietuvos karinėse oro pajėgose naudojamos artimojo nuotolio oro gynybos sistemos RBS-70, pranešė Krašto apsaugos ministerija. Pagal gruodžio viduryje Lietuvos kariuomenės ir Švedijos kompanijos „SAAB Dynamics AB“ pasirašytą sutartį 2014–2015 m. bus modernizuojami artimojo nuotolio oro

erdvės gynybos sistemų RBS-70 paldimo mechanizmai. Taip pat bus užtikrintas jų logistinis aptarnavimas iki 2019 m. Modernizavus ginklus juose nebereikės naudoti aplinkai kenksmingų medžiagų, bus galima naudoti naktinio matymo prietaisus. Modernizavimas taip pat leis naudoti naujos kartos raketas „Bolide“, užtikrins didesnę oro gynybos efektyvumą. Visa projekto vertė – apie 13,8 mln. litų.

S. Lozoraicio premiją pelnė Kastantas Lukėnas

Vilnius (BNS) – Stasio Lozoraicio premiją „Kelyje į Vilties Prezidento Lietuvą“ šiemet pelnė leidinio „Bažnyčios žinios“ redaktorius, vertėjas Kastantas Lukėnas. Lietuvos žurnalistų draugijos įsteigta premija jam skirta už ilgametę ir nenuilstamą dorovinių vertybių sklaidą visuomenės komunikavimo priemonėse, pranešė draugija. K. Lukėnas yra dirbęs žurnale „Katalikų pasaulis“, jo straipsniai skelbti žurnale „Naujas židinys-

Aidai“. Laureatas bendradarbiauja su Vatikano radijo Lietuviškų programų redakcija, rengdamas kassavaitines spaudos apžvalgas. Tai šešioliktas šios premijos laureatas. S. Lozoraicio premija yra pelnę kun. Vaclovas Aliulis, Nijolė Baužytė, Marytė Kontrimaitė, Viktoras Alekna, Vaidotas Žukas ir kiti žinomi žurnalistai. Tradiciškai premija įteikiama švenčiant Tris Karalius.

Ukrainos opozicija ragina tęsti protestus

Protestai Kijeve dėl sutarties su Europa.

ELTA nuotr.

Kijevas (BNS) – Opozicinės partijos „UDAR“ vadovas, Ukrainos parlamento deputatas Vitalijus Kličko paragino tęsti protesto akciją Nepriklausomybės aikštėje Kijeve. „Turime nepalikti aikštės tiek, kiek reikės pergalei – savaitę, dvi, mėnesį ar daugiau“, – gruodžio 19 d. kreipėsi V. Kličko į protesto akcijos aktyvistus. „Bus sunku, bet mitinguotojai švęs Naujuosius metus čia, pasistatę savo naujametę eglutę. Mes pasieksime, kad šalyje būtų nauja vyriausybė, naujas

parlamentas ir naujas prezidentas“, – pareiškė V. Kličko. Jis pridūrė, jog naujasis šalies vadovas ir pasirašys Ukrainos ir ES Asociacijos sutartį. Protesto mitingas Nepriklausomybės aikštėje vyks jau beveik mėnesį, nuo to laiko, kai vyriausybė pristabdė pasirengimą pasirašyti Asociacijos sutartį su ES, o Prezidentas Viktoras Janukovyčius jos nepasirašė Rytų partnerystės viršūnių susitikime Vilniuje.

Europa sutarė dėl bankų pertvarkos

Briuselis (BNS) – Europos Sąjungos ministrai gruodžio 18 d. vakare pasiekė susitarimą dėl vienos esminių Bankų sąjungos dalių – vieningo bankų pertvarkos mechanizmo. Kaip po pasitarimo sakė Lietuvos finansų ministras Rimantas Šadžius, sunkiose derybose priimtas sprendimas, kad bankų pertvarkos fondas turi būti suformuotas iš pačių bankų įnašų. Sutarė, jog fondo valdyba veiks Briuselyje. Ministras aiškino, kad Europos Komisijos pasiūlytas bankų pertvarkos mechanizmas buvo padalintas į du atskirus dokumentus: Europos Są-

jungos reglamentą ir tarpvalstybinį susitarimą. Pastarasis nustato valstybių, dalyvaujančių Bankų sąjungoje, pareigą surinkti įmokas iš savo šalies finansų institucijų ir perduoti jas į bendrą fondą. Kaip fondo lėšos bus naudojamos, nustatys reglamentas. Pasak R. Šadžiaus, tarpvalstybinis susitarimas turėtų būti pasirašytas per artimiausius du mėnesius. Ministras sakė, jog beveik visos ES valstybės – net ir neįsivedusios euro – domisi galimybe prisijungti prie Bankų sąjungos.

Telefono skambučių registravimas prieštarauja JAV Konstitucijai

Vilnius (Bernardinai.lt) – Iki šios savaitės JAV Nacionalinio saugumo agentūra galėjo drąsiai tvirtinti, kad jos pastangoms surinkti informaciją apie visus telefono skambučius Amerikoje pritarė, tegu ir ne visai oficialiai, visos trys valdžios grandys: Parlamentas, Vyriausybė ir Teismai, rašo laikraštis „Los Angeles Times“. Bet dabar E. Snowden dėka visos trys valdžios šakos nutarė, kad įprastinė praktika rinkti milžinišką kiekį du-

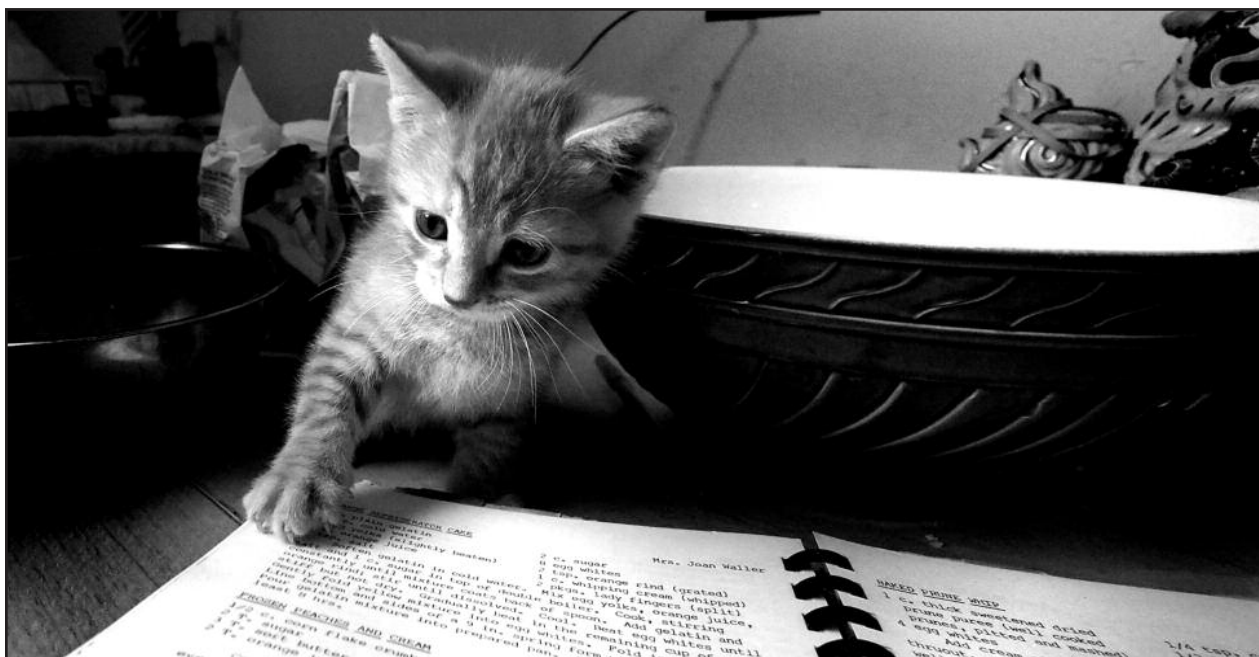
omenų apie tai, kas kam skambina, nesigilinant į pačių pokalbių turinį, turėtų keistis. JAV Kongresas svarsto kelis naujus įstatymo projektus, kaip nutraukti tokį duomenų rinkimą. Prezidentas Barack Obama svarsto savo patarėjų pasiūlymus, kad visą šią milžinišką duomenų bazę reikėtų grąžinti į telefono kampanijų archyvą, o Federalinis teismas nutarė, jog toks duomenų rinkimas prieštarauja Konstitucijai.

Apribojimai atvykėliams į Didžiąją Britaniją įsigalios nuo sausio 1 d.

Londonas (ELTA) – Pagal naujas taisykles nuo kitų metų sausio 1 d. darbo neturintiems atvykėliams iš Europos Sąjungos pirmus tris mėnesius nebus mokamos pašalpos. Nuo kitų metų sausio 1 d. įsigalioja ir kitos taisyklės – Bulgarijai ir Rumunijai bus panaikinti darbo apribojimai. Liberalai demokratai teigia, kad naujosios taisyklės, kurias praėjusį mėnesį paskelbė Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas David Cameron, yra pagrįstos ir tinkamos. Priemonės, kuriomis siekiama apriboti vadinajamą „pašalpų turizmą“, buvo paskelbtos praėjusį mėnesį, susirūpinus dėl galimų rumunų ir bulgarų srauto,

kai nuo kitų metų šioms naujoms Europos Sąjungos narėms bus panaikinti darbo apribojimai. Kol kas neturima duomenų, kiek rumunų ir bulgarų ruošiasi atvykti į Didžiąją Britaniją, kai šioms ES narėms bus panaikinti darbo apribojimai. Jau dabar Didžiojoje Britanijoje gyvena ir dirba per 100,000 šių šalių piliečių. Pagal naujas taisykles, pateiktas svarstyti Parlamentui, emigrantai iš visų ES valstybių turės laukti tris mėnesius, kol galės kreiptis dėl bedarbio pašalpos ir kitos paramos bedarbiui. Be to, jie turės įrodyti, kad tikrai turi galimybę įsidarbinti Didžiojoje Britanijoje.

SPYGLIAI, DYGLIAI

J. Kuprio nuotr.

Mockienės kalėdiniai pyragai

PIVOŠA

Ilgai ponia Mockienė laužė galvą, vartė „Lietuvos vireją“ ponios Zavadskienės parašytą ir pagaliau nutarė Kalėdoms, be kitų gardumynų, pasigaminti „Anglišką tortą“.

– Visos viešnios raitysis kaip sliekai iš pavydo, tokių kulinarijų stebuklą valgydamos. – Klastingai džiaugėsi ponia Mockienė. – Angliškas tortas!

Atsidėjusi perskaitė torto receptą, ponios Zavadskienės išrašą, ir įsidėmėjo:

„Svarą šviežio nesūdyto sviesto sutrinti su grietine, įdėti svarą cukraus, išmaišyti, įpilant po truputį svarą su ketvirtim kvietinių gražių miltų, įmušti po vieną 8 kiaušinius. Išmaišyti...“

– Imsiu nuo pradžios iki 8 kiaušinių. – Nutarė Mockienė ir atsiraitė rankoves.

Svaro sviesto su grietine ir cukrum sutrynimas paėmė daugybę laiko ir prakaito. Pabaigus su kiaušiniiais Mockienė vėl šoko prie knygos.

„Ištepti pusbliūdį su sviestu, išbarstyti su džiovintais, supjaustyti kumpį į kresnas, išmaišyti su koše...“

– Kaip gi čia dabar – tortas su kumpiu? – Nustebo Mockienė ir ilgai galvą kraipė. – Na, matyt, angliškiems tortams tas ne naujiena.

Griebė kumpį, supjaustė smulkiai, išmaišė su anksčiau padarytą koše, viską sudrėbė į išteptą sviestu pusbliūdį, ir vėl prie knygos. O ten:

„Nuvalyti, nuplauti sūdytus lynus, užpilti karštu uksusu, įmesti porą svogūnų, druskos, abejopų pipirų, babkos lapų, atvirinti ir sudėti žuvį. Virinti ant karštos ugnies“.

– Na ir tortas! – Suriko Mockienė. – Su kumpiu ir su sūdytais lynais...

Zujo Mockienė po miestą, kol rado sūdytų lynų, uksuso, abejopų pipirų ir kitų dalykų, kaip rodė receptas.

Tolimesnė angliško torto gamyba ėjo visu smarkumu.

Paruoštoji masė nebesutilpo į puodą ir reikėjo paminti pusėtiną katilą.

Katilą užkaitusi ant karštos ugnies, šoko vėl prie knygos. Receptas rodė:

„Aplink apdėti bulves ir sutaisyti taip: išvirtinti bulves vandeny su druska, pertrinti jas karštas per rėtį ar sugrūsti, atvėsinti...“

Mockienė išblyško. Apie tokią tortą ji niekur nebuvo girdėjusi. Prakaitas čiurkšlėmis bėgo. Bet Mockienė buvo atkakli moteriškė.

Bulvės buvo čia pat po ranka. Pora valandų darbo ir viskas kaip reikiant.

Nudžiugo vargšė kulinarė, kad receptas baigiasi. O baigėsi šitaip:

„Kaip plokščiai iškočiota tešla iškeps, aptepti konfitūrais, ir vėl valandėlei padėti į pečių“.

Gatava. Iškočiotos teslos išėjo didelė, vos pakeliamą krūva. Iš viso išėjo keturios kepmosios skardos.

Bet Mockienė buvo moteriškė atkakli ir su didele ambicija.

Moteriškas instinktas jai patarė, kad tortas jau iškeptas.

Išėmė, pauostė. Nors angliškas tortas kvėpėjo smulkmenų krautuve senojoje turgavietėje, bet... Mockienė buvo ambicinga ir atkakli moteris.

Tortas nuėjo į šaltą kamara laukti Kalėdų ir svečių.

Kalėdų pirmąją dieną pas Mockus susirinko daug svečių.

Vaišinosi svečiai, gėrė ir gyrė.

Mockienė aplink svečius vaikščiojo kaip sąmokslininkė.

Ant stalo pasirodė ir angliškas tortas.

– Šitokio dar neragavote, – saldžiai ištarė Mockienė. Atpjovusi šmotą pažiūrėjo.

– Tiesa, jis kažkoks... ne visai toks. Bet jis... pikantiškas. – Paaikino Mockienė svečiams.

Svečiai pikantiško torto nuo pat gimimo dienos neragavę, stvėrė po riekę ir pradėjo kramtyti.

Svečias Puika pakramtė, pakramtė, paskui niekam nematant išspjovė sukramtytą kašnę į saują ir nejuociam numetė postalėn.

– Tiesa, tortas labai pikantiškas. – Tarė jis užkumisiu balsu.

O poniai Liubčikienei trečiasis torto kašnis įstrigo gerklėn ir nei ten, nei atgal.

Liubčikienės akys pabalo.

– Paguldykit mane! – Suriko Liubčikienė.

– Nervai. – Paaikino Liubčikas. – Ji labai nervuota.

Liubčikienė paguldė. Bet čia ir pats Liubčikas susiėmė galvą, pasviro ant stalo ir pradėjo tyliai, kaip nekrykštyta dūšia vaitoti.

– Duokit man kunigą ir paskutinį patepimą...

Po valandėlės Mockų vaišingus namus apgaubė savo juodais sparnais mirties šmėkla.

Liubčikienė gulėjo ant sofos su išpūstu iki lubų pilvu. Liubčikas sugniužęs prie stalo darė savo nuodėmių apyskaitą.

Mockus šaukėsi Dievo. Puika stovėjo išblyškęs. Mockienė, angliško torto autorė, sėdėjo ir verkė nekaltos ir nuskriaustos mergelės tyliomis ašaromis.

Prie Mockaus buto privažiavo du greitosios pagalbos automobiliai, kurie paskubomis nugrūdo agonijos suimtus svečius kur reikia.

O visos tos nelaimės kaltininkė tupėjo kertėj ir atsidėjusi prausėsi.

Vargšė, margoji katelė, torto kepimo dieną pamatė ant stalo atskleistą knygą. Užšoko ant stalo ir pradėjo puslapiiais žaisti.

Mato, ateina šeiminkė – ji dribt nuo stalo. Šeiminkė, kulinarinio entuziazmo pagauta, ir nepastebėjo jau skaitanti apie turkišką paštetą.

Šeiminkė bėga recepto vykinti, katelė vėl kiukt ant stalo ir vėl puslapiiais žaidžia.

Ir taip suėjo į anglišką Mockienės tortą turkiško pašteto dalis, šis tas iš žuvinio patiekalo, gardaus mėsisko valgio su bulvėm šmotelis ir pagaliau vėl kokio ten torto galas.

MŪSŲ KALBA

Kalba mūsų yra seniausia,
Kilus iš Indijos laukų.
Taip mes skelbiam visam pasauliui,
Atžaloms, jei turim vaikų.

Kai tolyn mus stūmė priešai
Per kalnus, dykumas, upes,
Viskam, ką tiktai pastebėjom –
Kūrėm naujus žodžius, eiles.

Ir kai sustojome prie jūros
Baltijos, jūros mylimos,
Visi galvojom ir tikėjom –
Nereiks mums keist savo kalbos.

Gynėm ją, kai draudė rašyti,
Mokėm slapta savo vaikus.
Nekeitėme jos, kai mus trėmė
Į Sibiro tuščius laukus.

Dabar, kai jau laisvė plačiausia,
Griebiam viską, kas Vakarų.
Kuriame keistus naujadarus
Su „s“ galūnėm ir be jų.

Nyksta liaudų liaudies dainos,
Kanklės skamba gan retai.
Viską jau keičia rokas, repas
Ir šokančių rėksnių garsai.

Sava daina jau neįdomi,
Dažniau jau ieškom svetimų.
Net Vasario Šešioliktąją
Anglišką įterpiam dainų.

Ir kremuojam, ir renovuojam,
Makiažą dedam ant veidų.
Kuriame naują interjerą.
Su žaliuzėmis ant langų.

Statom kolumbariumus, loftus
Ir naujus kotedžus miške.
Per piką baikeriai ir klerkai
Parkuoja rolerius skvere.

Be lyties jau pavardes rašom,
Mažai ir tautinių vardų.
Nesutelpam savoj tėvynėj,
Užsieny ieškome namų.

Visi mes siekiame komforto
Ir niaginam savo draugus.
Po starto pasiekus limitą,
Verdiktas mums tampa aiškus.

Labai jau norim pirmyn žengti
Ir priartėti prie kitų.
Griebiam visas svetimybes
Nesukūrę savų, naujų.

Gryninkim savo gražią kalbą
Kokie ten bebūtų laikai.
Ją sukūrė mūsų senoliai
Ją brandino mūsų tėvai.

Mečys Šilkaitis

Fotoreportažas iš mieguisto adventinio Vilniaus

V. Zaikauskos nuotraukos

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Nežinau, kaip visoje likusioje Lietuvos dalyje, tačiau į Vilnių žiema neskuba. Tikriausiai, jai visai nesvarbu, kad jos laukia vaikai. Kokia gi žiema, jeigu nėra sniego. Ką jau bekalbėti apie tokią žiemą, kokią prisimenu iš vaikystės, kai nuo speigo poškėjo medinės tvoros. Labai gerai prisimenu, kai su kiemo draugu, abu penkiamečiai, alpome iš juoko, stebėdami kaip tvorų sijos nei iš šio, nei iš to imdavo traškėti tarsi laužomos ar kapojamos kirviu, nors aplinkui nebuvo nieko, išskyrus mušu. Tiesa, kitame kiemo gale nuobodžiaudama ir nežinodama kuo užsiimti slampinėjo mano sesuo, tuomet jau trečiookė... Kadangi buvo daugiau nei 20 laipsnių šalčio, ji pati, vos pažadinta iš miego, pranešė mamai, kad į mokyklą „pagal įstatymus“ per tokį šaltį pradinukams eiti nereikia. Ir dar pridūrė, jog tėvus, kurie visgi išvaro savo vaikelius tokią dieną į mokyklą, nubaudžia piktas policininkas.

Dabar laikai kitokie. Gruodis, sniego Vilniuje gali pamatyti tik Vingio parko gilumoje, sutriptą vaikščiotojų, arba suridentą į kamuolius niekaip nesušalančių vaikų. Beje, Vingio parke net žiemą darbai nesustoja – kitų metų liepos pradžioje čia vyks Dainų šventė.

Na, pameluočiau, kad sniego Vilniuje nerastum nė su žiburiu. O kas čia? Pačioje matomiausioje senamiestio vietoje, per kelis žingsnius nuo Arkikatedros? Varpinė tiesiog išdygo iš pusnies!

Pasileidau klajoti po Senamiestį. Eilinės darbo dienos vakaras. Neseniai sutemo, vos prieš valandą ar pusantros užsidarė įstaigos – rodos, gatvėse turėti knibždėti besirūpinančių dovanėlėmis Šv. Kalėdomis... Katedros

aiškė. Svarbiausioji šalies eglutė.

Bet čia neįtikėtina tyku ir ramu. Gal šiemet Šv. Kalėdų nebus? Rodos, eglutę pastatė, ir visi ją pamiršo. Jei nebūtų atkakliausių prekybininkų, tikriausiai visa aikštė būtų kaip po maro.

Net prakartėlė, iš kurios Šv. Kalėdų naktį visai šaliai bus perduodamos šv. Mišios per Lietuvos televizijas, rodos, nieko nelaukia. Nelaukia Gimimo stebuklo? „Bėkim, bėkim, paskubėkim...“

Vilniaus meras Artūras Zuokas niekad nenori būti „kaip visi kiti“ – todėl prieš miesto Rotušę papuošia atskirą eglutę. Jeigu ana eglutė – visos Lietuvos, tai šita – Vilniaus miesto. Tačiau čia šventiškumo dar mažiau, dar mažiau žmonių, dar vienišesnė eglutė. Net čiuožykloje – nė gyvos dvasios. Aūūūū.... Pabuskit! Piemenėlių Mišios jau čia

pat! Ar su tokiais nepasiruošusiomis ir tuščiomis širdimis sėsite prie Kūčių stalo? Pabuskit! Stebuklingiausioji metų naktis, kai net gyvuliai prabyla žmonių kalbomis jau čia pat. Naktis, kai gimsta Žmogaus Sūnus, kai gimsta naujas gyvenimas ir nauja Viltis, kai saulė atsi- gręžia į vasarą...

Priežasčių džiaugsmui – begalybė.

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Member
FDIC

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOUB, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

Apsilankykite „Draugo“
internetinėje
svetainėje
www.draugas.org

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Florida, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2014 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Speciali kelionė į Dainų ir Šokių šventę Lietuvoje 2014 m. 6/27 – 7/7
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite
www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas
Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruo-
šos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE

Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje

www.draugas.org

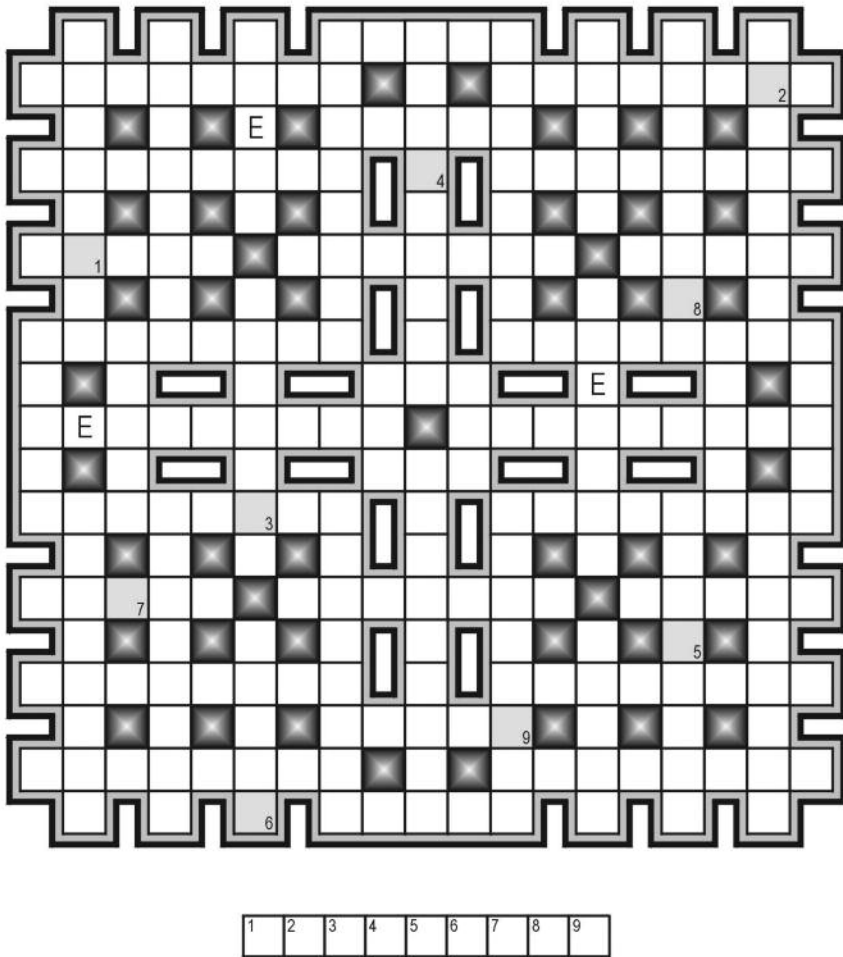
autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

„Surašymas“ Nr. 26

Surašykite į brėžinį duotus žodžius.
Pažymėtuose langeliuose perskaitysite užduoties atsakymą.

3 raidės:

DIN – GAN – LIG – LSD.

5 raidės:

AKMUO – ASELĖ – DIDRO – EIBĖS – ĖJIKĖ – KATĖS – KRONA – LAIMĖ – MENU – NULIS – PJSĖ – POMPA – PUŠIS – RINKA – SVAJA – TANGO.

7 raidės:

ANEMIJA – ATJAUTA – SKRYDIS – TAVERNA.

8 raidės:

ANALOGAS – ANTRASYK – AŠARĖLĖS – ATOKAITA – AŽUOLYNĖ – CUKRAINĖ – GABRIELĖ – GALVIJAI – JAUNIMAS – KANARĖLĖ – NAŠLAITĖ – NIEKUTIS – ORIGAMIS – PAJUOSTĖ – PANACĖJA – PAUNKSMĖ – PĖDSEKYS – PLIKŠALA – SAŠTATAS – SINTAKSĖ – TEKINIAI – TORNADAS – TRINKELĖ – ŽVĖRELIS.

9 raidės:

ALIMENTAI – INFEKCIJA – LIBERALAI – MEDELYNAS.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

■ Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos.
Tel. 773-329-9918

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimose. Geros rekomendacijos.
Tel. 630-863-1168.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai.
Tel. 773-615-5235.

■ Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Legalūs dokumentai, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus.
Tel. 773-709-5990.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-707-7902.**

■ Moteris ieško (perka) žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, rekomendacijos, nevairuoja.
Tel. 773-797-8990.

■ 57 metų moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu bet kurioje valstijoje. Dokumentai, patirtis. Siūlyti įvairius variantus.
Tel. 708-673-7236.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 708-691-6996**

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

PRENUMERUOKIME
IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!
„Draugą“ atminkime
savo testamente.

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

REAL ESTATE

Century 21 Centur Realty
10200 S. Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnaujū
įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime
mieste ir priemiesčiuose.

DĖMESIO!

Perku miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutvarkyta nuosavybė, o už suteiktą informaciją – atsilygin-siu. **Tel. 630-340-9604**

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis,
automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų,
asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC
Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St, Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
KUNIGAİKŠČIŲ UŽTĖGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-556-6660
WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
BACK TO NATURE 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777
BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Šv. Kalėdų proga Tautos Fondas sveikina visus rėmėjus, linkėdami daug laimės, džiaugsmo ir geros sveikatos 2014 metais.

Linksmų Kalėdų švenčių ir Laimingų Naujų 2014 metų

Visiems tautiečiams ir Lietuvių
tautinių kapinių sklypų savininkams linki

Čikagos Lietuvių Tautinių kapinių vadovybė – direktoriai

Arūnas Buntinas, pirm.
Emma A. Petraitis, vicepirm.
Pamela Rice, sekr.
Hilde A. Kuzas, išd.

Ramūnas Buntinas, darbo kom. pirm.
Direktoriai – Dainius Brazaitis, Paul Karlovics,
Anthony Šimenas, Ruta Šimenas,
Tauras Smulkstys
Administratorius – Saulius B. Balsys

Lietuvių Tautinės kapinės
8201 S. Kean Ave.
Justice, IL 60458-1720

(708) 458-0638, Fax (708) 458-7719
(Kapinės įsteigtos 1911 metais)

Lietuviai sieks bendradarbiauti su NASA centrais

Atkelta iš 1 psl.

Pasak LKA vadovo V. Tomkaus, susitarimą su NASA bus galima pasirašyti tik konkrečioms technologiniams projektams, kuriais būtų suinteresuotos abi pusės – tiek Lietuvos mokslo tyrimų institucijos, tiek konkretūs NASA centrai. Asociacija siekia, kad būtų panaudoti Vilniaus universiteto, Kauno technologijos universiteto, Fizinių ir technologijos mokslų centro ir kitų asociacijos narių gebėjimai sisteminių produktų kūrimui.

„Šiuo metu aptariamos galimybės dirbti su trimis NASA centrais. Norėtume, kad ketinimo protokolas dėl bendradarbiavimo 2014–2015 metams būtų pasirašytas jau vasario mėnesį, per Ūkio ministro vizitą į JAV“, – sakė V. Tomkus.

Anot jo, šiuo metu daugiausiai įdirbio padaryta su NASA „Ames“ centru, kuris domisi Kauno technologijos universiteto vystomų pjezo elektrinių valdiklių pritaikymu ma-

žųjų palydovų misijose.

Kitas projektas – to paties Kauno technologijos universiteto mokslininkų grupės išvystyta technologija, kuri leidžia neinvaziniu būdu ultragarso išmatuoti spaudimą astronautų smegenyse. Šia technologija domisi NASA Johnsons Space centras Houstone.

Trečioji kryptis – galimas bendradarbiavimas su Kalifornijos technologijos universitetu ir NASA JPL laboratorija (Jet Propulsion Laboratory) dėl išsiskleidžiančių sistemų robotinėse kosmoso misijose. Apie tai jau kalbėta su JPL vyriausioju technologu profesoriumi Jonu Žmuidzinu per jam lankantis Lietuvoje į Lietuvą šių metų lapkritį.

Susitikimo metu Lietuvos ambasadorius JAV taip pat susipažino su palydovo „LitSat-1“ komandos nariais iš Kauno technologijos universiteto, apžiūrėjo sausį skrydžio į Tarptautinę kosminę stotį laukiančio palydovo modelį.

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

45

Lietuvių tautinio judėjimo idėjiniams vadams buvo aišku, jog ne koks nors moralizavimas ir smerktinas žvilgsnis į emigrantus gali padėti pristabdyti tautos tirpimo savoje žemėje procesus. Duonos kashio stingančiam kilnesnės idėjos lėčiau darosi svarbios, juolab tokios, kurios vedė prie tautinio išpareigojimo ir patriotizmo. Daugelis lietuvių tuos bendruosius jausmus patirs tik vėliau, labai dažnai ne gimtojoje žemėje, bet diasporoje.

Agitavimui už Vokietiją pasitelkiamas pavyzdys, kad lenkai jau seniai ten į darbus vyksta ir jiems neblogai sekasi. Per Kalėdas visi būtinai namo parvyksta. Bet jie yra daugiau pramonės darbininkai, proletarai. O štai vokiečių žemės ūkiui trūksta iki milijono samdomų žemdirbių.

*Vokiečių žemė – labai indomus kraštas. Prieš šimtą metų vokiečiai, kaip ir mes, mito iš žemės. Dabar štai gyventojų padidėjo dvigubai; reikėtų dvigubai ir užtekti visiems galam, – o čia, žiūrėk, nebėra kam laukų dirbti. Vokiečiai išlepo, išgėdė kitokesnio, pelningesnio darbo (...) pagalvokite, Lietuvos darbininkai. Čia mažesnis pelnas, ale nereikia kelionei išleisti, ale galima pramokti išmintingo ūkininkavimo ar daugelio kitų kultūrinių dalykų. O kas svarbiausia, visi darbininkai sugrįžta namo, niekas nesusižeidžia ir neišnyksta...*¹⁴⁵

Nors darbai Mažosios Lietuvos ūkiuose traukė tūkstančius lietuvių, tačiau šiandien mes nedaug žinome apie tuos procesus. Galime neabejoti, kad būta įvairių likimų. Daugelis grįždavo su tokia nauda, apie kurią rašė Vaižgantas. Daugelis tik žvalgėsi į platesnį pasaulį, nedrąsiai pradėdami nuo artimojo užsienio ir nuo susipažinimo su vis labiau judresnės darbo rinkos pobūdžiu. Gal tik po kelių sezonų imdavo ieškoti laimės toliau. Labai tikėtina, nors lygiai taip pat neaišku, kaip ir kiek lietuviai susigundydavo patys ilgesniam ar visam laikui įsikurti Vokietijos valstybėje.

Išėjimo iš tėvynės istorijoje šalia Vokietijos panašų vaidmenį vaidino dar vienas kraštas. Besiplečiančio lietuvių pasaulio geografinėje vaizduotėje yra svarbi Didžioji Britanija. Ne dėl to, kad kai kurie mažaraščiai lietuviai galėjo nuplaukti iki jos ir galvoti, kad išsilaiptino naujajame pasaulyje, bet dėl to, kad Vokietija ir Anglija buvo šalys, per kurias lietuviai išėiviai pasiekdavo išsvajotas erdves. Nors ekonominiai migrantai iš Lietuvos Angliją pasiekė beveik tuo pat metu, kaip ir Ameriką, tačiau istorikai yra linkę manyti, kad sala buvo tik dar viena emigrantų kryžkelė, arba daugumai išėivių – laikinoji stotelė. Britanijos krantai, o kartais ir Škotijos kasyklos tapdavo lietuvių emigrantų kolonijomis ne tik dėl sąmoningo pasirinkimo. Daliai pritrūkdavo pinigų ir drąsos plaukti toliau, už begalinio okeano. O kartais buvo čia išlipama taip ir nesupratus,

kad čia ne Amerika, ne išsvajotas *El-doradas*.

Londono lietuvių religinės bendruomenės istorijoje Kęstutis Raškauskas, sekdamas pirmuoju Didžiosios Britanijos lietuvių gyvenimo tyrinėtoju kun. Juozu Norbutu (1886–1968 m.), bando paaiškinti, kada, kaip ir kodėl pirmieji lietuviai atrado Britaniją. Anksčiausiai užrašyti liudijimai siekė Krymo karo (1853–1856 m.) laikotarpį. Iš tiesų, labai tikėtina, kad lietuviai į Londoną ir Glazgą pateko kaip karo belaisviai ir, po karo paleisti iš belaisvių stovyklų, pasiliko Anglijoje. Jų pėdsakai gana greitai prapuolė, o apie 1868 m. prasidėjus masinei lietuvių valstiečių emigracijai, Londone, neva, likę tik tie, kuriems pritrūko pinigų ar noro tolesnei kelionei, taip pat tie, kurie dėl prastos sveikatos buvo iš Amerikos sugražinti į Europą. K. Raškauskas spėja, jog pirmosios didesnės lietuvių grupės Londono dokų rajone (*Docklands*) pradėjo kurtis devintajame XIX a. dešimtmetyje. 1904 m. jau galima suskaičiuoti, jog Londone galėjo būti virš poros tūkstančių lietuvių. Vėliau jų skaičius kiek sumažėjo ir prieš I pasaulinį karą stabilizavosi ties dviejų tūkstančių riba¹⁴⁶. Palyginti maža lietuvių kolonija didžiausiam tuometinio pasaulio mieste patvirtina salos, kaip migracijos tranzito šalies, vaidmenį. Tos priežastys lėmė ir tam tikrą gentinį Londono lietuvių kolonijos uždaramą kaip nuo Didžiosios Britanijos (įskaitant vengimą tarnauti britų kariuomenėje I pasaulinio karo metu), taip ir nuo atgimstančios Lietuvos visuomeninio-politinio gyvenimo.

Praktę, labiau išprusę, prisiklausę kalbų ir gandų, įtikinėjami emigracijos agentų pasakų ir pažadų, turėdami savo laisvę ir galimybę pasirinkti jie apsisprendavo, kur plaukti toliau. Buvo susigundyta net labai tolimomis ir brangiomis kelionėmis į Australiją ir Pietų Afriką. Kuriam laikui šis kontinentas net tapo sudedamąja lietuvių pasaulio dalimi – keli tūkstančiai lietuvių ir kone 100 000 litvakų prisidėjo prie naujos šios egzotiškos šalies kolonizacijos.

Iš Didžiosios Britanijos uostų lietuviams lengviau atsiverdavo Pietų Amerikos kraštai ir net prieštarinčiai atrodžiusi Australija, į kurią patys anglai tremdavo savo atstumtuosius. Tai lėmė, kad prieš I pasaulinį karą Londone, Liverpulyje, Mančesteryje, Škotijos kalnakasybos rajonuose buvo priskaičiuojama tik apie 4 000 lietuvių.¹⁴⁷ Pasirinkimą lėmė daugelis priežasčių, tačiau svarbiausia – ekonominiai motyvai ir geresnės išikūrimo naujuose kraštuose viltys. Darbo užmokesčiai, imigrantams palankesnės nuotaikos, laisvų žemių viltys.

145. Tumas-Vaižgantas, Juozas. Į Vokietiją ar Ameriką? *Viltis*, 1911, vasario 25 (kovo 11 d.), nr. 23.

146. Raškauskas, Kęstutis. *Londono lietuvių religinės bendruomenės istorija* (rankraštis).

147. Dapkutė, Daiva. *Lietuviai Didžiojoje Britanijoje iki Antrojo pasaulinio karo*, p. 11.

12-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika Teisininkas (312) 938-4909 asiudika@boodlaw.com
Audra P. Karalius Advokate (312) 219-8540 akaralius@boodlaw.com
A. Rimas Domanskis Advokatas (312) 540-1075 domanskis@boodlaw.com
Dainius R. Dumbrys Advokatas (312) 938-4905 ddumbrys@boodlaw.com

353 N. Clark Street Suite 1800 Chicago, IL 60654 Fax: (312) 540-1162 www.boodlaw.com

DRAUGO FONDAS

Kalėdiniame krepšelyje – aukos Draugo fondui

Ir vėl Šv. Kalėdų spinduliais šviečia Betliejaus žvaigždė, skelbdama Išganytojo gimimą.

Bėgame, skubame, lekiame. Laiko visiems stinga, vis nespėjame. Kur skubame? Skubame gyventi, o laikas bėga kaip upelio vanduo. Ir vėl kaip kasmet su Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais sveikiname savo artimuosius, gimes ir draugus, nepamiršdami jiems ir dovanų. Tačiau Kalėdų senelio dovanų labai laukia ir Draugo fondas.

Esame dėkingi visiems, atsiliepusiems į Draugo fondo rudens vaju. Šio rudens ekonominė realybė spaudžia mus visus, ne vien Draugo fondą. Nuoširdžiai dėkojame visims nariams ir rėmėjams už jau atsiųstas aukas.

Rašydami testamentus, nepamirškime dalį turto paskirti Draugo fondui. Aukas siųsti Draugas Foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Marija Remienė
DF Tarybos pirmininkė

Šventiniai įnašai į Draugo fondą

Su 450 dolerių:

Algis ir Teresė Kazlauskai, Orland Park, IL, **garbės nariai**, iš viso 6,405 dol.

Su 250–200 dolerių:

Chicago Lithuanian Women's Club, Chicago, IL, **garbės narės**, iš viso 1,865 dol. (Per pirmininkę Birutę Zalatorienę).

Dr. Juozas Vidžiūnas, Tuscon, AZ, **garbės narys**, iš viso 2,050 dol.

Su 150–100 dolerių:

Dr. Kazys ir Marytė Ambrozaičiai, Chesterton, IN, **garbės nariai**, iš viso 3,250 dol.

Paulius ir Birutė Gyliai, Olympia, WA, **garbės nariai**, iš viso 2,350 dol. Joseph Bernot, Union, NJ, **garbės narys**, iš viso 1,905 dol.

Viktoras ir Rūta Jautokai, Oak Lawn, IL, **garbės nariai**, iš viso 1,900 dol.

LB Brighton Parko apylinkė, Chicago, IL, **garbės nariai**, iš viso 1,450

dol. (Per pirmininkę Salomėją Daulienę).

Su 50 dolerių:

Stasė Daugelienė, Bedford, NH, iš viso 950 dol.

Vida Sakevičiūtė, Hometown, IL, iš viso 450 dol.

Augustinas Idzelis, Sugar Grove, IL, iš viso 250 dol.

50 dolerių auka skirta a. a. Zofijai Ripskis atminimui iš Homer Glen, IL. Erika Dilytė Brooks ir Edmond Brooks, Ceder Lake, IL, iš viso 190 dol.

50 dolerių auka skirta a. a. kun. dr. Kęstučiui Trimakui atminti.

Su 30–25–10 dolerių:

Jolita Kisieliūtė-Narutienė, Riverside, IL, iš viso 60 dol.

Aušra Padalino – Ist Rate Real Estate, Chicago, IL, iš viso 25 dol.

Dalia Puškorienė, Willoughby Hills, OH, iš viso 20 dol.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja
Draugo fondo taryba

Atvirukai

Atkelta iš 7 psl.

Vienas ryškesnių lietuviškų atvirukų leidėjus pokario metais išėivijoje buvo Vydūno fondas. Kaip atsime- na Jonas Dainauskas savo apžvalgoje „Svarbesnieji Vydūno fondo darbai“ leidinyje *Vydūno fondai – 55* (red. Danutė Bindokienė, Čikaga, 2010 m.) "... Tada (t. y. 1952 m. – R.M.L. pastaba) kilo mintis leisti kalėdinius atvirukus. Buvo gauti įvairių dailininkų paruošti tokių atvirukų projektai. 12 atvirukų su vokais buvo parduodama už vieną dolerį, tai yra už vieną atviruką tada buvo imama po 8 1/3 cent. Iš tos sumos reikėjo apmokėti išlaidas ir neįsparduotų atvirukų savikainą. Tad iš to vieno dolerio iš 12 atvirukų fondui beliko gal tik keliolika centų. Visgi ir tie keliolika centų tada už pirmuosius kalėdinius atvirukus davė 331.11 dol. Pašto išlaidas tų metų apyskaitos duomenimis sudarė tik 9.52 dol...." Kas buvo tie pirmieji, kurie kūrė atvirukus Vydūno fondui? Pirmasis buvo Vytautas Ignas, 1952 m. sukūręs net du skirtingus atvirukus. Paskui buvo Vladas Vijeikis (1952, 1953, 1955, 1956, 1957, 1958, 1960, 1962), Jonas Kelečius (1954), Kęstutis Zapkus (1954), Algirdas Kurauskas (1955), Antanas Rūkštelė (1958).

Kiek vėliau į kūrėjų gretas įsijungė Zita Sodeikienė, Ada Sutkuvienė, Vytautas Kazimieras Jonynas, Adomas Varnas. Nuo 1982 m. kartais buvo leidžiami fotografiniai (ne dailininkų piešti) atvirukai: Jono Muloko

(1982), Romo Bartuškos (1983), Elenos Abelkienės (1983), Vlodo Bacevičiaus (1986) ir kitų.

Panašiu laiku atvirukų tradicijas puoselėjo ir mūsų *Draugo* dienraštis. Deja, informacijos apie tai nerasime 523 psl. *Draugui – 100: Už tikėjimą ir lietuviybę*. Tuo klausimu kreipiausi į *Draugo* maketuotoją, fotografą, daugiau nei tris dešimtmečius redakcijoje dirbantį Joną Kuprį. Jis tvirtino, kad ypač pradžioje buvo iš amerikiečių spaustuvių užsakomi atvirukai, kuriuose lietuvių kalba buvo atspausdintas sveikinimas. Tokie „ne lietuviškos dvasios“ atvirukai keldavo skaitytojų pasipiktinimą. Būta atvejų, kai *Draugui* kalėdinius atvirukus kurdavo išėivijoje gyvenantys dailininkai, tačiau tai nebuvo pastovus reiškinys. Skirtingai nuo Vydūno fondo – *Draugas*, deja, nėra įamžinęs savo atvirukų istorijos.

Ateitininkų namai Lemonte (ne-

1938 m. *Vienybės* dienraščio (New Yorkas) leidėjų šventinis sveikinimas savo rėmėjams.

A † A
VITA VALADKA (PALIOKAS)

mirė, sulaukusi 91 metų.

Nuliūdę liko: vaikai Violet, Virginia, Robert (Mary), Alex (Patty) ir John (Maria), anūakai Jane, Jack, Patrick, Jaclyn, Katherine, Andrew ir Grace; daug sūnėnų ir dukterėčių.

A. a. Vita bus pašarvota sekmadienį, gruodžio 22 d. nuo 2 val. p. p. iki 8 val. v. Belmont FH, 7120 W. Belmont Ave.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, gruodžio 23 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto velionė bus atlydėta į St. Vincent Ferrer bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po šv. Mišių a. a. Vita bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Belmont FH. Tel. 773-286-2500 arba
scott@belmontfuneralhome.com

A † A
EMILIJAI PAKŠTIENEI

mirus, skausmo valandoje reiškiamė užuojautą dukrai EMILIJAI, jos vyrui ROMUI, sūnui BALIUI, dukrai RŪTAI ir jos vyrui JOHN.

Praurimė ir Leonidas Ragai

ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID
FUNERAL HOME

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632
Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią
773-523-0440 Call us 1st

Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą. Kremavimas, pašarvojimas tą pačią dieną ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas.

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

toli Čikagos) taipogi kasmet išleidžia kalėdinius atvirukus. Tas projektas vykdomas daugiau nei 30 metų. Išėivijos bei Lietuvos menininkai ir fotografai kviečiami kurti ateitininkams atvirukus, kuriuose atsispindėtų tiek religinė, tiek ir tautinė dvasia. Į sveikinimo tekstą įtraukiamos ir citatos iš Šventojo Rašto. Praeityje tokiam projekte yra dalyvavę šie kūrėjai: Paulius Augius, Liana Bandziulytė, Danutė Jonkaitytė, Dangulė Kuolienė, Rimas Laniauskas, seselė Mercedes, Marija Raudienė, Izabelė Stončienė, Laura Stankaitienė, Ada Sutkuvienė, Da-

lia Žarskienė bei kiti.

Šventinius atvirukus leisdavo greičiausiai ir kitos organizacijos, laikraščiai, žurnalai. Manau, prie jų turėsime progos sugrįžti ateityje. O dabar visiems belieka prisiminti neužmiršti seno, gražaus papročio siųsti tikrus, popierinius sveikinimus. Nepagailėkite nei pastangų, nei vieno kito dolerio. Tikras šventinis atvirukas, išsiųstas kad ir po Kalėdų, yra meilės bei pagarbos simbolis artimam žmogui. Nors švenčių metu netapkime virtualiosios erdvės vergais, siųsdami „dirbtinius“ sveikinimus elektroniniu paštu.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Visi lietuviai, ypač gyvenantys Čikagos** vakariniuose priemiesčiuose, yra kviečiami dalyvauti Kalėdų dienos Mišiose Cicero Šv. Antano bažnyčioje gruodžio 25 d. 9 val. ryto. Mišias atnašaus kun. Antanas Gražulis, SJ. Kviečiame visus atvykti ir susipažinti su veiklia ir draugiška Cicero lietuvių tikinčiųjų bendruomene. Šv. Antano bažnyčios adresas: 1500 S. 50th Avenue, Cicero, IL.

■ **Gruodžio 24 d., antradienį, 5 val. p. p.** Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijoje (St. James-Tėviškės Church 5129 Wolf Road Western Springs, IL 60558) – Šv. Kūčių vakaro pamaldos žvakių šviesos ir arfos muzikos aplinkoje (lietuvių ir anglų k.). Gruodžio 25 d. 11:30 val. r. – Šv. Kalėdų pamaldos (lietuvių ir anglų k.). Gruodžio 29 d., paskutinį 2013 m. sekmadienį – pamaldos (11:30 val. r.) su Šv. Vakariene.

Joan A. Stoškus, gyvenanti Palos Park, IL, dar metams pratęsė laikraščio garbės prenumeratą ir paaukojo 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. **Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.**

RUTA
HOME MADE EUROPEAN CUISINE
Dine-In Carry-Out Banquets Catering

Monday closed
Tue - Fri 10am - 8pm
Saturday 10am - 4pm
Sunday 11am - 5pm

6551 South Cass Ave.
Westmont, IL 60559

630 964 7882

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

(310) 828-7095
info@clcu.org

1.75% 3 Metų CD

2.00% 3 Metų IRA CD

Valdžios apdrausta iki \$250,000

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Pirkis Vizgirdos, Jono ir Petro Rimšos, Galdiko, Domšaičio, Žmuidzinavičiaus, Kalpoko, Katiliūtės ir Šimonio tapybos darbus.

Tel. 708-349-0348.

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

www.draugas.org

THE LAW OFFICE OF ANDRIUS SPOKAS

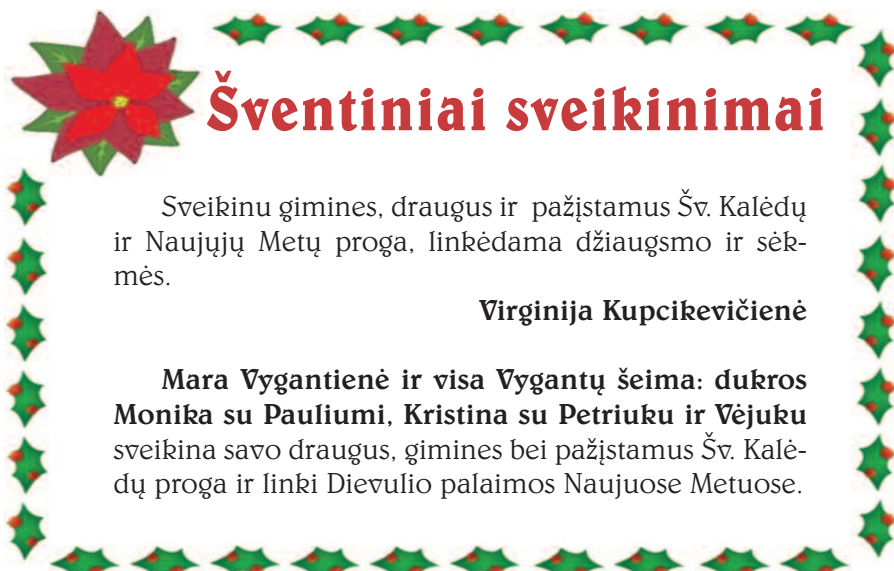

Traffic & CDL Violations / DUI
Criminal Defense / Record Expungements
Auto Accidents / Personal Injury
Real Estate / Civil Disputes

Kalbame lietuviškai • Priimame kreditines korteles
9 East Irving Park Rd. Roselle, IL 60172
Tel.: (630) 635-2385 www.spokaslaw.com

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukojo: Raimundas Kiršteinis \$360, Jūra Gvidienė \$500, Paulius ir Daiva Majauskai \$360, Algimantas Bublys \$50, dr. Patrick ir dr. Rasa McCarthy \$1,000, The Oak Tree Philanthropic Foundation (dr. Dana Maciūnas Mockus) \$2,000. Labai ačiū. „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-6435, el. paštas: indretijunelis@sbglobal.net tinklalapiswww.sunlightorphanaid.org

„Dieviško Kryžiaus Fondas I“ dėkoja už aukas padėti Lietuvoje vargingiausiai gyvenantiems. Aukojo „The Oak Tree Philanthropic Foundation“ (Dr. Dana Maciūnas Mockus) \$1,500. Anoniminis mecenatas įkūrė „DKF I“ per kardinolą J. A. Bačkį remti vargšus Vilniaus apylinkėje, o „DKF III“ per vyskupą R. Norvilą remti vargšus Vilkiškių apylinkėje „Dieviško Kryžiaus Fondai I ir III įkurti per „Lietuvių Fondo“ globą. Mecenato pageidavimu abu fondus JAV tvarko Indrė Tijūnėlienė. Dėkojame už aukas. „Dieviško Kryžiaus Fondas I“, 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439. Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių.

Šventiniai sveikinimai

Sveikinu gimines, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga, linkėdama džiaugsmo ir sėkmės.

Virginija Kupcikevičienė

Mara Vygantienė ir visa Vygantų šeima: dukros Monika su Pauliumi, Kristina su Petriuku ir Vėjuku sveikina savo draugus, gimines bei pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki Dievulio palaimos Naujuose Metuose.

Sveikinu su ateinančiomis šventėmis. Kalėdų džiaugsmas ir šviesi viltis, telydi Jus per ateinančius metus.

Sofija Džiugienė

Būkite laimingi ir turtingi, tegul metai bus nepaprasti, kad įveiktumėt kiekvieną vingį ir kiekvieną slenkstį pakely. Su Šventomis Kalėdomis ir Naujais Metais visus sveikina Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Čikagos skyrius.

Tautinių šokių grupės „Lietuvos Vyčiai“ linki Jums gražiausių Šv. Kalėdų!

Lidija Ringienė

Šokėjos:

Kristina, Kotryna, Laura, Ineta, Gabrielė, Ugnė, Liepa

ŠV. KALĖDŲ PROGA

Sveikiname savo draugus, kurie skaito „Draugą“. Linkime Jums laimingų Naujų Metų.

Gediminas ir Sigita

Advokatą Rimą Domanskį ir žmoną Pranutę nuoširdžiai sveikiname su Šv. Kalėdomis. Linkime, kad Kristaus atėjimo šviesa tešviestų Jiems visuomet. Naujieji metai težiaba nauja saule ir naujomis žvaigždėmis.

Su pagarba, **Vladas, Birutė Vilimaitis**